

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

7^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 17 Ιανουαρίου 2019 με την εξής σύνθεση:
Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου Πρόεδρος, Μιχαήλ Σειραδάκης-Εισηγητής και
Χρυσάνθη Ζαράρη, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 13.12.2018 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό
Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Α.Ε.Π.Π. 1335/14.12.2018 της Εταιρείας
Περιορισμένης Ευθύνης με την επωνυμία «.....» και τον διακριτικό
τίτλο «.....» που εδρεύει στον Δήμο ....., όπως νόμιμα
εκπροσωπείται.

Κατά του Οργανισμού Λιμένος Καβάλας Α.Ε. (εφεξής αναθέτων
φορέας) και

Της παρεμβαίνουσας Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης
Ευθύνης με την επωνυμία «.....» που εδρεύει στην
....., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την Προδικαστική Προσφυγή, η προσφεύγουσα επιδιώκει να
ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 4/22.11.2018 Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του
Ο.Λ.Κ. Α.Ε. (Απόσπασμα του Πρακτικού της υπ' αριθμ. 14^{ης}/22.11.2018
συνεδρίασης) (ΑΔΑ 64Δ9469ΗΞ5-ΗΘΒ), δυνάμει της οποίας εγκρίθηκαν
ομόφωνα το από 23 Οκτωβρίου 2018 1ο Πρακτικό και το από 2 Νοεμβρίου
2018 2ο Πρακτικό, της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού για την
ανάδειξη αναδόχου του έργου «ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΦΥΛΑΞΗΣ ΚΑΙ
ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΟΛΚ ΑΕ», κατά το μέρος που η

Επιτροπή κατακύρωσε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού στην εταιρεία με την επωνυμία «.....».

Με την ασκηθείσα παρέμβαση, η παρεμβαίνουσα εταιρεία αιτείται να γίνει δεκτή η παρέμβασή της και να απορριφθεί ως κατ' αρχήν εκπρόθεσμη, απράδεκτη και μη νόμιμη και σε κάθε περίπτωση ως ουσία αβάσιμη και αναπόδεικτη η υπό κρίση Προσφυγή και να διατηρηθεί σε ισχύ τόσο η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 4/22.11.2018 Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Λ.Κ. Α.Ε. (Απόσπασμα του Πρακτικού της υπ' αριθμ. 14^{ης}/22.11.2018 συνεδρίασης) (ΑΔΑ 64Δ9469ΗΞ5-ΗΘΒ), όσο και το από 23 Οκτωβρίου 2018 1ο Πρακτικό και το από 2 Νοεμβρίου 2018 2ο Πρακτικό, της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου του έργου «ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΦΥΛΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΟΛΚ ΑΕ».

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε τον Εισηγητή Μιχαήλ Σειραδάκη.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, ο Οργανισμός Λιμένος Καβάλας Α.Ε. ως Αναθέτων Φορέας προκήρυξε Δημόσιο Ανοιχτό Ηλεκτρονικό Διαγωνισμό, με αριθμό πρωτοκόλλου Διακήρυξης 2364/25.09.2018, με Αριθμό Συστήματος Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) 64662, η οποία αναρτήθηκε στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ στις 27.09.2018, με μοναδικό Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης (Α.Δ.Α.) ΩΥ8Ε469ΗΞ5-ΩΛΩ, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει της χαμηλότερης τιμής, λαμβανομένων υπόψη των όρων της εν ισχύι «Εθνικής κλαδικής σύμβασης εργαζομένων στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών ασφαλείας», για την ανάδειξη αναδόχου για την «Παροχή Υπηρεσιών Φύλαξης και Ασφαλείας Λιμενικών Εγκαταστάσεων Ο.Λ.Κ. Α.Ε.» (CPV 79713000-5), συνολικού προϋπολογισμού εκατόν δεκαοκτώ χιλιάδων επτακοσίων πενήντα ευρώ

(118.750,00 €) πλέον Φ.Π.Α. 24%, διάρκειας ενός (1) έτους από την ημέρα υπογραφής της σύμβασης, με καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών την 18^η Οκτωβρίου 2018, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:00 π.μ. και ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών δύο εργάσιμες ημέρες μετά και την προσκόμιση των δικαιολογητικών σε έντυπη μορφή. Η προσφεύγουσα υπέβαλε εμπρόθεσμα στις 16.10.2018 την υπ' αριθμ. 113268 προσφορά της στον ανωτέρω Διαγωνισμό και πλέον με την υπό κρίση Προσφυγή της, η οποία κατατέθηκε στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. στις 13.12.2018, στρέφεται κατά της υπ' αριθμ. 4/22.11.2018 Απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Λ.Κ. Α.Ε. (Απόσπασμα του Πρακτικού της υπ' αριθμ. 14^{ης}/22.11.2018 συνεδρίασης) (ΑΔΑ 64Δ9469ΗΞ5-ΗΘΒ), η οποία αναρτήθηκε στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. στις 03.12.2018, οπότε και έλαβε πλήρη γνώση της η προσφεύγουσα. Η προσφεύγουσα κατέθεσε στις 13.12.2018 στον διαδικτυακό τόπο του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. την υπό κρίση Προσφυγή της και την κοινοποίησε στην Α.Ε.Π.Π. αυθημερόν.

2. Επειδή, η προσφεύγουσα επικαλείται στην υπό κρίση Προσφυγή της ότι ο Αναθέτων Φορέας έκρινε εσφαλμένα με την προσβαλλόμενη απόφαση, δυνάμει της οποίας εγκρίθηκαν ομόφωνα το από 23 Οκτωβρίου 2018 1ο Πρακτικό και το από 2 Νοεμβρίου 2018 2ο Πρακτικό, της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου του έργου «ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΦΥΛΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΟΛΚ ΑΕ», κατά το μέρος που η Επιτροπή κατακύρωσε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού στην εταιρεία με την επωνυμία «.....», για τους λόγους που αναλυτικά εκτίθενται στην υπό κρίση Προσφυγή.

3. Επειδή, η προσφεύγουσα αιτείται να γίνει δεκτή η υπό κρίση Προσφυγή της στο σύνολό της, να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 4/22.11.2018 Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Λ.Κ. Α.Ε. (Απόσπασμα του Πρακτικού της υπ' αριθμ. 14^{ης}/22.11.2018 συνεδρίασης) (ΑΔΑ 64Δ9469ΗΞ5-ΗΘΒ), ως παντελώς αβάσιμη και εσφαλμένη και να κριθεί απορριπτή η προσφορά της εταιρείας «.....» ως καθ' όλα αόριστη, απαράδεκτη, μη νόμιμη, πλημμελής και ζημιογόνα.

Αριθμός Απόφασης: 99/2019

4. Επειδή, η Προσφυγή έχει ασκηθεί με χρήση του τυποποιημένου εντύπου που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ΠΔ 39/2017 και της παρ. 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή, έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ΠΔ 39/2017 και το άρθρο 363 του Ν. 4412/2016 (κωδικός e-παραβόλου 247837264959 0211 0085), όπως εξοφλήθηκε δυνάμει του από 11.12.2018 αποδεικτικού εξόφλησης της Τράπεζας ALPHA BANK, ποσού εξακοσίων ευρώ (600,00 €) και έχει δεσμευτεί, δυνάμει του αντίστοιχου αποδεικτικού αυτόματης δέσμευσης του παραβόλου της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.).

6. Επειδή, ο επίδικος Διαγωνισμός, εμπίπτει ενόψει του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4412/2016.

7. Επειδή, η Α.Ε.Π.Π. είναι καθ' ύλην αρμόδια βάσει συνολικού ποσού της Διακήρυξης του Διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 1 περ. α) του ΠΔ 39/2017 και του άρθρου 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016.

8. Επειδή, η Α.Ε.Π.Π. είναι και κατά χρόνο αρμόδια, όπως προκύπτει από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 περ. β), 38 παρ. 7, 61 παρ. 1, 66 παρ. 1, 120, 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016.

9. Επειδή, η Προσφυγή έχει κατατεθεί εμπρόθεσμα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 1 περ. α) του ΠΔ 39/2017 και το άρθρο 361 παρ. 1 περ. α) του Ν. 4412/2016.

10. Επειδή, στις 18.12.2018, ο Αναθέτων Φορέας προέβη στην κοινοποίηση της υπό εξέταση Προσφυγής σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, μέσω της «επικοινωνίας» του Διαγωνισμού στον διαδικτυακό τόπο του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.

11. Επειδή, παραδεκτά και εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 7 του ΠΔ 39/2017, κατατέθηκε στις 23.12.2018 στον διαδικτυακό τόπο του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ., η από 23 Δεκεμβρίου

2018 παρέμβαση της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης με την επωνυμία «.....» που εδρεύει στην ....., όπως νόμιμα εκπροσωπείται, η δε παρεμβαίνουσα έχει προφανές έννομο συμφέρον από την απόρριψη της ως άνω Προδικαστικής Προσφυγής, αφού προδήλως ευνοείται από τη διατήρηση της προσβαλλόμενης απόφασης, δεδομένου ότι έχει ήδη ανακηρυχθεί προσωρινή ανάδοχος στον εν λόγω διαγωνισμό. Επομένως, η ασκηθείσα, κατά τα ανωτέρω Παρέμβαση, πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να εξετασθεί περαιτέρω κατ' ουσία.

12. Επειδή, ο Αναθέτων Φορέας, προσκλήθηκε, από την Πρόεδρο του 7^{ου} Κλιμακίου, δυνάμει της υπ' αριθμ. 1747/14.12.2018 Πράξης της «Περί Ορισμού Ημερομηνίας Εξέτασης Προδικαστικής Προσφυγής και Εισηγητή – Κλήση Αναθέτουσας Αρχής προ Χορήγησης Προσωρινών Μέτρων», η οποία της κοινοποιήθηκε στις 17.12.2018 και υπέβαλε, εντός της οριζόμενης προθεσμίας και συγκεκριμένα στις 19.12.2018, στο οικείο Κλιμάκιο, τις προβλεπόμενες από το άρθρο 365 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 9 παρ. 1 του ΠΔ 39/2017, απόψεις της, σχετικά με την υπό κρίση προσφυγή.

13. Επειδή, στην κρινόμενη Προσφυγή, η προσφεύγουσα, η οποία υπέβαλε παραδεκτά προσφορά στον εν λόγω διαγωνισμό, προσδιορίζει επακριβώς και με πλήρη σαφήνεια τους λόγους εκείνους που δικαιολογούν την επίκληση βλάβης εκ μέρους της, λόγω του ότι ανακηρύχθηκε δεύτερη στη σειρά μειοδοσίας του διαγωνισμού και συνεπακόλουθα θεμελιώνει βάσιμα το πως στοιχειοθετείται εκ μέρους του η ύπαρξη άμεσου, προσωπικού και ενεστώτος εννόμου συμφέροντος για την προσβολή της υπ' αριθμ. 4/22.11.2018 Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Λ.Κ. Α.Ε. (Απόσπασμα του Πρακτικού της υπ' αριθμ. 14^{ης}/22.11.2018 συνεδρίασης) (ΑΔΑ 64Δ9469ΗΞ5-ΗΘΒ), κατά το μέρος που κατακύρωσε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού στην εταιρεία με την επωνυμία «.....».

Νομίμως και παραδεκτώς φέρεται προς εξέταση ενώπιον του 7^{ου} Κλιμακίου της Α.Ε.Π.Π.

14. Επειδή, στο άρθρο 53 «Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης» παρ. 1 του Ν. 4412/2016 ο οποίος είναι εφαρμοστέος στον επίμαχο διαγωνισμό, ορίζεται ότι: «Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρθρων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών.».

15. Επειδή, στο άρθρο 79 παρ. 2 και 4 του Ν. 4412/2016 «Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης» (άρθρο 59 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), ορίζεται ότι: «2. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,

β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77,

γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84 και

δ) εφόσον η εκτιμώμενη αξία της υπό ανάθεσης σύμβασης υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ εκτός ΦΠΑ, ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3310/2005 (Α' 30).

Τα δεύτερο έως πέμπτο εδάφια της παραγράφου 1 εφαρμόζονται αναλόγως και στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων.

4. Για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, η Αρχή, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 53, μπορεί να εκδίδει αντίστοιχο τυποποιημένο έντυπο υπεύθυνης δήλωσης, όπου απαιτείται, κατά τις διατάξεις του παρόντος. Μέχρι την έκδοση του τυποποιημένου εντύπου του προηγούμενου εδαφίου, γίνεται δεκτή υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986.».

Αριθμός Απόφασης: 99/2019

16. Επειδή, στο άρθρο 93 του Ν. 4412/2016 «Περιεχόμενο φακέλου Δικαιολογητικά Συμμετοχής», ορίζεται ότι: «Ο ξεχωριστός σφραγισμένος φάκελος, με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» περιέχει:

α) στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης άνω των ορίων, το ΕΕΕΣ του άρθρου 79 και την εγγύηση συμμετοχής, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 72 και

β) στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης κάτω των ορίων:

αα) υπεύθυνη δήλωση κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 79,

ββ) εγγύηση συμμετοχής, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 72,

Τα ανωτέρω δεν ισχύουν για συμβάσεις με απευθείας ανάθεση των άρθρων 118 και 328.

Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν τα παραπάνω κατά περίπτωση δικαιολογητικά των περιπτώσεων α' και β', για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση πλην της εγγύησης συμμετοχής.».

17. Επειδή, στο άρθρο 232 του Ν. 4412/2016 «Λιμένες και αερολιμένες» (άρθρο 12 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ), ορίζεται ότι: «Οι διατάξεις του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 222 έως 338) εφαρμόζονται στις δραστηριότητες που αφορούν την εκμετάλλευση μιας γεωγραφικής περιοχής με σκοπό τη διάθεση αερολιμένων, θαλάσσιων λιμένων ή λιμένων εσωτερικής ναυσιπλοΐας ή άλλων τερματικών σταθμών σε φορείς που πραγματοποιούν αεροπορικές, θαλάσσιες ή εσωτερικές πλωτές μεταφορές.».

18. Επειδή, στο άρθρο 253 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 «Αρχές που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων» (άρθρο 36 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ), ορίζεται ότι: «Οι αναθέτοντες φορείς αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της προστασίας του ανταγωνισμού, της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης και λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται η

αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος βιβλίου (άρθρα 222 έως 338) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων. [...]».

19. Επειδή, στο άρθρο 281 παρ. 1 και 5 του Ν. 4412/2016 «Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης», ορίζεται ότι: «1. Οι όροι που περιέχονται στα έγγραφα της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών [...]. 5. Οι αναθέτοντες φορείς δύνανται να χρησιμοποιούν πρότυπα ή υποδείγματα εγγράφων σύμβασης τα οποία εκδίδονται από την Αρχή».

20. Επειδή, στο άρθρο 308 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 «Κανόνες που εφαρμόζονται σε περίπτωση χρήσης των κριτηρίων αποκλεισμού και ποιοτικής επιλογής του Βιβλίου Ι (παρ. 3 του άρθρου 80 και υποπαράγραφος 2 της παρ. 1, καθώς και υποπαράγραφος 2 της παρ. 2 του άρθρου 79 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) », ορίζεται ότι: «Προς το σκοπό εφαρμογής του άρθρου 305, αν οι αναθέτοντες φορείς αναφέρονται στα κριτήρια αποκλεισμού ή επιλογής που προβλέπονται στο Βιβλίο Ι, εφαρμόζονται τα άρθρα 79, 80, και 81.».

21. Επειδή, στο άρθρο 310 του Ν. 4412/2016 «Συμπλήρωση – αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών» (άρθρο 76 παρ. 4 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ), ορίζεται ότι: «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, ο αναθέτων φορέας μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή τα δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης.

Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή δεν λαμβάνεται υπόψη.

2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο στις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, όπως ιδίως παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελή σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74) και μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα που θεσπίζονται με το νόμο, τις κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση κατά το πρώτο εδάφιο δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση των όρων της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί.

3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση της παραγράφου 1 δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης.

4. Ο αναθέτων φορέας μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή σσονος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που ο αναθέτων φορέας κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να

έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της συγκεκριμένης προσφοράς σε σχέση με τις λοιπές.

5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για τον αναθέτοντα φορέα, εάν επίκειται αποκλεισμός του προσφέροντα ή υποψηφίου από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς.».

22. Επειδή, στο άρθρο 313 του Ν. 4412/2016 «Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές» (άρθρο 84 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ), ορίζεται ότι: «1. Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτοντες φορείς απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης του αναθέτοντος φορέα, την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά.

2. Οι εξηγήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορεί να αφορούν ιδίως:

α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών,

β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων, για την προμήθεια των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή για την εκτέλεση του έργου,

γ) την πρωτοτυπία του έργου, των προϊόντων ή των υπηρεσιών που προτείνονται από τον προσφέροντα,

δ) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 253,

ε) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του άρθρου 336,

στ) το ενδεχόμενο χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα.

3. Ο αναθέτων φορέας αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων

που αναφέρονται στην παρ. 2. Οι αναθέτοντες φορείς απορρίπτουν την προσφορά, εάν διαπιστώσουν ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 253.

4. Εάν ο αναθέτων φορέας διαπιστώνει ότι μία προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή λόγω χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, η προσφορά μπορεί να απορρίπτεται αποκλειστικά για αυτόν το λόγο μόνο μετά από διαβούλευση με τον προσφέροντα και εφόσον αυτός δεν είναι σε θέση να αποδείξει, εντός επαρκούς προθεσμίας την οποία ορίζει ο αναθέτων φορέας, ότι η εν λόγω ενίσχυση είναι σύμφωνη με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 ΣΛΕΕ. Σε περίπτωση απόρριψης προσφοράς εξ' αυτού του λόγου, ο αναθέτων φορέας ενημερώνει σχετικώς την Επιτροπή.

5. Για την απόδειξη ότι η χορηγηθείσα κρατική ενίσχυση είναι σύμφωνη με την εσωτερική αγορά, κατά την έννοια του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ, ο προσφέρων προσκομίζει, εντός της τεθείσας προθεσμίας, ιδίως και κατά περίπτωση τα κατωτέρω έγγραφα:

α) σε περιπτώσεις χορήγησης ενίσχυσης στο πλαίσιο του Κανονισμού *de minimis* (ενισχύσεις ήσσονος σημασίας), την κανονιστική πράξη του μέτρου ενίσχυσης και την ατομική πράξη έγκρισης χορήγησης της ενίσχυσης όταν προβλέπεται η έκδοσή της,

β) στις λοιπές περιπτώσεις: αα) δημοσίευση στην Ε.Ε.Ε.Ε. είτε της εγκριτικής του μέτρου ενίσχυσης απόφασης της Επιτροπής είτε του συνοπτικού δελτίου πληροφοριών του μέτρου ενίσχυσης και ββ) την κανονιστική πράξη του μέτρου ενίσχυσης και την ατομική πράξη έγκρισης χορήγησης της ενίσχυσης όταν προβλέπεται η έκδοσή της.

6. Εφόσον ζητηθεί, η Αρχή θέτει στη διάθεση άλλων κρατών - μελών, στο πλαίσιο διοικητικής συνεργασίας, κάθε πληροφορία που έχει στη διάθεσή της - όπως νόμους, κανονισμούς, συλλογικές συμβάσεις καθολικής ισχύος ή εθνικά τεχνικά πρότυπα - σχετικά με τα δικαιολογητικά και τα έγγραφα που προσκομίζονται σε σχέση με τις λεπτομέρειες που αναφέρονται στην παρ. 2.

7. Στις συμβάσεις έργων, μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, μπορεί να εκδίδονται εγκύκλιοι του Υπουργού

Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για την εξειδίκευση των όρων χαρακτηρισμού μίας οικονομικής προσφοράς ως ασυνήθιστα χαμηλής ανά κατηγορία έργου και μελέτης και ανά εκτιμώμενη αξία σύμβασης και για την εκτίμηση των παρεχόμενων κατά τα ανωτέρω εξηγήσεων . Ο αναθέτων φορέας μπορεί να αποκλίνει από τα οριζόμενα στις ανωτέρω εγκυκλίους, μετά από ειδική αιτιολογήση με απόφαση του αρμοδίου οργάνου.».

23. Επειδή, στο άρθρο 315 του Ν. 4412/2016 «Ειδικοί κανόνες διεξαγωγής διαδικασίας», ορίζεται ότι: «*Η διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης σύμβασης (διαδικασία υποβολής, αποσφράγισης, αξιολόγησης προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής, επιλογής συμμετεχόντων, υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης και σύμβασης, καθορισμού προθεσμιών ολοκλήρωσης του συνόλου ή των επιμέρους διαδικασιών) πραγματοποιείται κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 92 έως 100, 103 και 104, αναλόγως εφαρμοζόμενα*».

24. Επειδή, στην παρ. 3.2 με τίτλο «Απαιτούμενο προσωπικό - Υποχρεώσεις Αναδόχου», του άρθρου 3 της Διακήρυξης, με τίτλο «Αντικείμενο - Απαιτούμενο προσωπικό Υποχρεώσεις Αναδόχου - Διάρκεια της Σύμβασης» (σελ. 8-9), ορίζεται ότι: «*Ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει προσωπικό, το οποίο κατέχει άδεια εργασίας όπως ορίζει ο ν. 2518/97 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και είναι εκπαιδευμένο κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 14 του ν.3622/07 και της ΥΑ 4434.1/02/08/ (ΦΕΚ1877 Β/2008) ώστε να είναι δυνατή η άσκηση των προβλεπομένων στο ΣΑΛΕ της Ο.Λ.Κ. Α.Ε. εξής καθηκόντων:*

- ❖ *Φυλάκων της Πύλης του Εμπορικού Λιμένα και του Τερματικού Σταθμού Κρουαζιεροπλοίων του επιβατικού Λιμένα καθ' όλο το διάστημα που ελλιμενίζεται κρουαζιερόπλοιο.*
- ❖ *Φυλάκων για στελέχωση του Κέντρου Ασφαλείας Λιμενικών Εγκαταστάσεων (ΚΕΑΛΕ).*

Ειδικότερα ο ανάδοχος υποχρεούται να στελεχώνει τις θέσεις εργασίας για την εκτέλεση των καθηκόντων του προσωπικού που αναφέρεται στον παρακάτω πίνακα για επίπεδο ασφαλείας « 1 » και συγκεκριμένα:

Αριθμός Απόφασης: 99/2019

- Φύλακα Πύλης και περιπόλου για 24ωρη κάλυψη της Πύλης του Εμπορικού Λιμένα και νυχτερινής περιπολίας.
- Φύλακα Πύλης και περιπόλου του Τερματικού Σταθμού Κρουαζιερόπλοιων του επιβατικού Λιμένα, 2 ώρες πριν την άφιξη του πλοίου και καθ' όλη την διάρκεια ελλιμενισμού.
- Προσωπικό ΚΕΑΛΕ Κέντρο Ελέγχου Ασφάλειας Λιμενικής Εγκατάστασης για κάλυψη του Τερματικού Σταθμού Κρουαζιερόπλοιων του επιβατικού Λιμένα 2 ώρες πριν την άφιξη του πλοίου και καθ' όλη την διάρκεια ελλιμενισμού.

(Ο φύλακας που θα στελεχώνει και το ΚΕΑΛΕ ανά βάρδια, θα εκτελεί και καθήκοντα συντονιστή-υπεύθυνου βάρδιας.)

Αυξημένο προσωπικό όποτε απαιτηθεί, για το ενδεχόμενο αλλαγής επιπέδων ασφαλείας, το ελάχιστο κατά 5 άτομα από το επίπεδο ασφαλείας 1 στο επίπεδο ασφαλείας 2, και κατά 10 άτομα στο επίπεδο ασφαλείας 3.

Ο μέσος ετήσιος αριθμός κρουαζιερόπλοιων υπολογίζετε σε δεκαπέντε (15) με μέσο όρο ελλιμενισμού 10 ώρες.

	7ήμερη πρωινή βάρδια	7ήμερη απογευματινή βάρδια	7ήμερη βραδινή βάρδια	Σύνολο 8 ωρών
Φύλακας πύλης Εμπορικού Λιμένα (σε ετήσια βάση)	1	1	1	3
Περιπολία Εμπορικού Λιμένα (σε ετήσια βάση)			1	1
Φύλακας πύλης Τερμ. Σταθ. Κρουαζιέρας	1	1	1	3
Περιπολία Τερμ. Σταθ. Κρουαζιέρας	1	1	1	3
Υπεύθυνος βάρδιας-	1	1	1	3

φύλακας ΚΕΑΛΕ				
			ΣΥΝΟΛΟ	13

», ενώ στο σημείο 10 της ίδιας ως άνω παραγράφου (σελ. 11), ορίζεται ότι: «Ο παραπάνω αναφερόμενος αριθμός φυλακών για τακτικές και έκτακτες ανάγκες αναφέρεται ενδεικτικά. Η Ο.Λ.Κ. Α.Ε. διατηρεί το δικαίωμα να αυξομειώνει τον αριθμό των φυλακών για τακτικές και έκτακτες ανάγκες κατά την κρίση της, ανάλογα με τις τακτικές και έκτακτες ανάγκες που εμφανίζονται και μέχρι ποσοστού 25 %, με ανάλογη αυξομείωση της μηνιαίας δαπάνης κάλυψης των αναγκών αυτών, η οποία θα είναι σε άμεση συνάρτηση με τον αριθμό των φυλακών και των ωρών απασχόλησής τους.

Το ίδιο ισχύει και για τις έκτακτες ανάγκες όταν παραστεί ανάγκη. Ενδεικτικά αναφέρεται: η άφιξη ενός κρουαζιερόπλοιου, ή επιπλέον αύξηση μέτρων λόγω απειλής κλπ. Οι δαπάνες για την κάλυψη των εκτάκτων αναγκών θα καταβάλλονται επιπρόσθετα με βάση το κόστος/ώρα, όπως προκύπτει από την προσφορά του και τον αριθμό των ανθρωποωρών που πραγματοποιήθηκαν.».

25. Επειδή, στο άρθρο 10 της Διακήρυξης, με τίτλο «Περιεχόμενο Φακέλων Προσφοράς – Χρόνος ισχύος προσφορών», παρ. 10.1 (σελ. 15), ορίζεται ότι: «Ο φάκελος της Προσφοράς θα περιέχει δυο (2) χωριστούς - σφραγισμένους από το ίδιο το ηλεκτρονικό σύστημα υποβολής - υποφακέλους, στους οποίους τοποθετούνται όλα τα σχετικά με την Προσφορά στοιχεία, ως εξής:

α) Στον υποφάκελο «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική προσφορά», τοποθετούνται τα απαιτούμενα στο Άρθρο 11 της παρούσας έγγραφα.

β) Στον υποφάκελο Οικονομικής Προσφοράς, τοποθετούνται τα απαιτούμενα στο Άρθρο 12 της παρούσας οικονομικά στοιχεία της προσφοράς.

Οι υποβαλλόμενες προσφορές, θα πρέπει - επί ποινή αποκλεισμού - να έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρούσας Διακήρυξης, συμπεριλαμβανομένων των Προσαρτημάτων της, τα οποία και επέχουν θέση υποδείγματος για τα υποβαλλόμενα έγγραφα έναντι των οποίων έχουν συνταχθεί. Επίσης, επισημαίνεται ότι στα πλαίσια της διαφάνειας των διαδικασιών του Διαγωνισμού, οι προσφορές κατόπιν της αποσφράγισής των (

τόσο οι τεχνικές όσο και οι Οικονομικές), καθίστανται αυτόματα «ορατές» μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος, από όλους τους συμμετέχοντες στο αυτό στάδιο του Διαγωνισμού. Κατά την υποβολή της προσφοράς από τον Οικονομικό Φορέα σημαίνονται από αυτόν με χρήση του σχετικού πεδίου του συστήματος τα στοιχεία εκείνα της προσφοράς του που έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα, με την επιφύλαξη του άρθρου 257 του Ν. 4412/2016.».

26. Επειδή, στο άρθρο 11 της Διακήρυξης, με τίτλο «Περιεχόμενο Υποφακέλου Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά», παρ. 11.1 (σελ. 16), ορίζεται ότι: «Οι προσφέροντες υποβάλουν ηλεκτρονικά μαζί με την προσφορά τους, εγκαίρως και προσηκόντως, επί ποινή αποκλεισμού, τα παρακάτω δικαιολογητικά, σε μορφή αρχείου .pdf σύμφωνα με τα άρθρα 79 και 93 του Ν.4412/2016, και προσκομίζονται κατά περίπτωση, στο γραφείο πρωτοκόλλου του Οργανισμού Λιμένος Καβάλας Α.Ε., εντός (3) εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή:

11.1 Ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599/1986 κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 79 του Ν.4412/2016, όπου θα δηλώνεται ότι:

α. δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 του Ν.4412/2016 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,

β. πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί στη διακήρυξη», ενώ αντίστοιχα στην παρ. 11.7 (σελ. 17), ορίζεται ότι: «Τεκμηρίωση κατοχής - κατά το χρόνο διεξαγωγής του Διαγωνισμού – ή δέσμευσης της συνδρομής των κατάλληλων προϋποθέσεων των ν.3622/2007 και της ΥΑ Α4434.1/02/08 - ΦΕΚ1877Β/2008, ώστε να αποκτηθεί, της προβλεπόμενης Άδειας της οικείας Λιμενικής Αρχής εντός αποκλειστικής εικοσαήμερου (20) προθεσμίας εκκινούσας από την κοινοποίηση σε αυτούς της Απόφασης κατακύρωσης του ΔΣ του ΟΛΚ ΑΕ.».

27. Επειδή, στο άρθρο 12 της Διακήρυξης, με τίτλο «Περιεχόμενο Υποφακέλου Οικονομικής Προσφοράς», παρ. 12.1 και 12.2 (σελ. 20), ορίζεται ότι: «12.1. Η οικονομική προσφορά πρέπει :

- Να αναφέρει με σαφήνεια την προσφερόμενη τιμή σε Ευρώ στην οποία θα συμπεριλαμβάνονται οι αμοιβές του προσωπικού, οι ασφαλιστικές εισφορές, το κόστος του εξοπλισμού, καθώς και κάθε άλλη δαπάνη που είναι απαραίτητη για την εκτέλεση των εργασιών, σύμφωνα με τον Πίνακα του άρθρου 3 παράγραφο 2 της Διακήρυξης.

- Να αναφέρει το χρόνο ισχύος της προσφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 10.2 της Διακήρυξης.

- Να υπογράφεται από τον προσφέροντα.

12.2. Σε ξεχωριστό κεφάλαιο της προσφοράς οι διαγωνιζόμενοι θα εξειδικεύουν επί ποινή αποκλεισμού, συμπληρώνοντας υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) ψηφιακά υπογεγραμμένη, (σε εφαρμογή της παρ.1 του Άρθρου 68 του ν.3863/2010), στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία του διαγωνισμού στον οποίο συμμετέχουν και στην οποία θα δηλώνονται τα παρακάτω:

α) Τον αριθμό των εργαζομένων.

β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας.

γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι.

δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων.

ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά.

Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και όλων των νόμιμων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, οφείλουν να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι.».

28. Επειδή, στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ΄της Διακήρυξης (σελ. 40), επισυνάπτεται το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (Τ.Ε.Υ.Δ.), ως υπόδειγμα και ως εκ τούτου έχει καταστεί υποχρεωτικό περιεχόμενο της Διακήρυξης.

29. Επειδή, στο άρθρο 68 του Ν. 3863/2010 ορίζεται ότι: «1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής:

- α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο.
- β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας.
- γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.
- δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων.
- ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά.
- στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων.

Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.»

***Η παράγραφος 1 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παράγραφο 1 άρθρου 22 του Ν.4144/2013, ΦΕΚ Α 88/18.4.2013.

«2.α) Οι πράξεις επιβολής προστίμου που επιβάλλονται σε βάρος εταιρειών παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης καταχωρούνται στο αντίστοιχο «Μητρώο Παραβατών Εταιρειών Παροχής Υπηρεσιών Καθαρισμού ή/και Φύλαξης» που τηρείται στη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας.

β) Η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται, αμέσως μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών, να υποβάλει γραπτό αίτημα προς τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για τη χορήγηση πιστοποιητικού, από το οποίο να προκύπτουν όλες οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος εκάστου των υποψήφιων εργολάβων. Το πιστοποιητικό αποστέλλεται στην αναθέτουσα αρχή μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή του αιτήματος. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να προχωρήσει στη σύναψη της σύμβασης.

«γ) Η αναθέτουσα αρχή αποκλείει από τη σύναψη της σύμβασης τις υποψήφιες εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης εάν έχουν επιβληθεί σε βάρος τους, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της προσφοράς, τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β` 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά, από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους ή δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποκλείσει από τη σύναψη της σύμβασης τις υποψήφιες εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης: αα) οι οποίες έχουν κηρυχθεί έκπτωτες κατ' εφαρμογή της παραγράφου 7 του παρόντος μέσα σε χρονικό διάστημα τριών (3) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής της προσφοράς ή ββ) στις οποίες έχει

επιβληθεί η κύρωση της προσωρινής διακοπής της λειτουργίας συγκεκριμένης παραγωγικής διαδικασίας ή τμήματος ή τμημάτων ή του συνόλου της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης κατ' εφαρμογή της παρ. 1B του άρθρου 24 του ν. 3996/2011 (Α' 170) μέσα σε χρονικό διάστημα τριών (3) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής της προσφοράς.».

***Η περ.γ' αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 39 παρ.Β του Ν.4488/2017, ΦΕΚ Α 137/13.9.2017.

δ) Για το χρονικό διάστημα που δεν καλύπτεται από το «Μητρώο Παραβατών Εταιρειών Παροχής Υπηρεσιών Καθαρισμού ή/και Φύλαξης» οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης προσκομίζουν υποχρεωτικά ένορκη βεβαίωση του νομίμου εκπροσώπου αυτών ενώπιον συμβολαιογράφου, περί μη επιβολής σε βάρος τους πράξης επιβολής προστίμου για παραβιάσεις της εργατικής νομοθεσίας «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας.»

***Η πιο πάνω νέα παράγραφος 2 προστέθηκε με την παράγραφο 2 άρθρου 22 του Ν.4144/2013, ΦΕΚ Α 88/18.4.2013.

«3. Στη σύμβαση που συνάπτει η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή με τους εργολάβους περιλαμβάνονται τα στοιχεία α έως στ της πρώτης παραγράφου, καθώς και ειδικός όρος για την εφαρμογή των διατάξεων της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου. Όταν δεν αναγράφονται τα ανωτέρω στοιχεία και όροι, η σύμβαση είναι άκυρη και απορρίπτεται η δαπάνη πληρωμής.»

***Η παράγραφος 3 (πρώην 2) αντικαταστάθηκε ως άνω με την παράγραφο 3 άρθρου 22 του Ν.4144/2013, ΦΕΚ Α 88/18.4.2013.

4.3. Εργολάβος που αναθέτει την εκτέλεση του έργου ή μέρος του έργου σε υπεργολάβο, υποχρεούται άμεσα να ενημερώνει εγγράφως τον αποδέκτη των υπηρεσιών. Ο εργολάβος και ο υπεργολάβος ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον, έναντι των εργαζομένων για την καταβολή των πάσης φύσεως αποδοχών και ασφαλιστικών εισφορών.

«5. Όταν οι υπηρεσίες ή οι επιτροπές παρακολούθησης καλής εκτέλεσης του έργου του αποδέκτη των υπηρεσιών διαπιστώνουν παραβάσεις των όρων του

παρόντος άρθρου κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου, η σύμβαση καταγγέλλεται από την αναθέτουσα αρχή. Όταν οι παραβάσεις διαπιστώνονται κατά την παραλαβή του έργου, τα δικαιώματα που απορρέουν από τη σύμβαση δεν ικανοποιούνται, καταβάλλονται, όμως, από τον αποδέκτη των υπηρεσιών οι αποδοχές στους εργαζομένους και αποδίδονται οι ασφαλιστικές τους εισφορές.»

***Η παράγραφος 5 (πρώην 4) αντικαταστάθηκε ως άνω με την παράγραφο 4 άρθρου 22 του Ν.4144/2013, ΦΕΚ Α 88/18.4.2013.

***Η περίπτωση β' της παρ.6 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παράγραφο 11 του άρθρου 24 Ν.3996/2011, ΦΕΚ Α 170/5.8.2011.

6. (5). Στις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα που απασχολούν πάνω από πενήντα (50) άτομα και υποχρεούνται από την κείμενη νομοθεσία, τον οργανισμό ή τον κανονισμό τους να προβαίνουν σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος με διακήρυξη, εφαρμόζονται οι προηγούμενες παράγραφοι. Όταν δεν έχουν τέτοια υποχρέωση και συνάπτουν σύμβαση εργολαβίας του περιεχομένου της παραγράφου 1, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου.

«7. Όταν οι ελεγκτικοί μηχανισμοί του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ διαπιστώνουν παραβάσεις που αφορούν την αδήλωτη εργασία, την παράνομη απασχόληση αλλοδαπών ή παραβάσεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, ενημερώνουν εγγράφως την αναθέτουσα αρχή. Επίσης, ενημερώνουν εγγράφως την αναθέτουσα αρχή για τις πράξεις επιβολής προστίμου που αφορούν τις ανωτέρω διαπιστωθείσες παραβάσεις. Η πράξη επιβολής προστίμου στον εργολάβο για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται από τις κείμενες διατάξεις ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας για δεύτερη φορά κατά τη διάρκεια λειτουργίας της σύμβασης οδηγεί υποχρεωτικά στην καταγγελία της σύμβασης από την αναθέτουσα αρχή και στην κήρυξη του εργολάβου έκπτωτου.»

***Η παράγραφος 7 (πρώην 6),όπως είχε τροποποιηθεί με την παρ.11 του άρθρου 24 Ν.3996/2011,ΦΕΚ Α 170, αντικαταστάθηκε ως άνω με την παράγραφο 5 άρθρου 22 Ν.4144/2013, ΦΕΚ Α 88/18.4.2013.

8 7. Ο εργολάβος υποχρεούται να εφοδιάζει τους εργαζόμενους με αντίγραφο της κατάστασης προσωπικού ή απόσπασμα αυτής όταν απασχολούνται εκτός της έδρας της επιχείρησης.».

30. Επειδή, σύμφωνα με την ΠΑΡΑΓΡΑΦΟ ΙΑ «ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΑΕΔ - ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ» και συγκεκριμένα την παρ. ΙΑ.1 «ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΟΑΕΔ», υπό ΙΙ) «Μέτρα Κοινωνικής Πολιτικής Μακροχρόνιων Ανέργων», παρ. 1 του Ν. 4093/2012, ορίζεται ότι: «Από 1.1.2014 Έλληνες υπήκοοι και υπήκοοι κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι είναι ασφαλισμένοι κατά της ανεργίας και ευρίσκονται σε διαρκή κατάσταση ανεργίας για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από δώδεκα (12) μήνες, δικαιούνται επίδομα μακροχρονίως ανέργου, εφόσον έχουν εξαντλήσει το δικαίωμα τακτικής επιδότησης ανεργίας και το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα τους δεν ξεπερνά το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. Το όριο αυτό του εισοδήματος προσαυξάνεται κατά πεντακόσια ογδόντα έξι ευρώ και οκτώ λεπτά (586,08) ευρώ για κάθε ανήλικο τέκνο της οικογένειας.», ενώ με την ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟ ΙΑ.11. «ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΝΟΜΙΜΟΥ ΚΑΤΩΤΑΤΟΥ ΜΙΣΘΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΩΤΑΤΟΥ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ (ΔΙΑΤΑΞΗ ΠΛΑΙΣΙΟ), ΚΑΤΩΤΑΤΟΣ ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ», παρ. 3 (α), ορίζεται ότι: «Μέχρι τη λήξη της περιόδου οικονομικής προσαρμογής που προβλέπουν τα Μνημόνια που προσαρτώνται στο ν. 4046/2012 και οι επακολουθούσες τροποποιήσεις αυτών καθορίζεται ο νόμιμος κατώτατος μισθός υπαλλήλων και το ημερομίσθιο εργατοτεχνιτών ως εξής: Για τους υπάλληλους άνω των 25 ετών ο κατώτατος μισθός ορίζεται 586,08 ευρώ και για τους εργατοτεχνίτες άνω των 25 ετών το κατώτατο ημερομίσθιο ορίζεται σε 26,18 ευρώ».

31. Επειδή, κατά τα παγίως γινόμενα δεκτά από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η Διακήρυξη του

Διαγωνισμού αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του Διαγωνισμού (ΕΑ ΣΤΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό Διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του Διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕΛΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον Διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της Προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Ενόψει τούτων, αλλά και των αρχών της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των ελάχιστων όρων συμμετοχής που διέπουν την διαδικασία συνάψεως των δημοσίων συμβάσεων κατά το πνεύμα τόσο της κοινοτικής όσο και της εθνικής νομοθεσίας, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει τα αξιούμενα από τη Διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία (πρβλ. ΣΤΕ 5022/2012) προκειμένου να συμμετάσχει νομίμως στο Διαγωνισμό και κατά συνέπεια, ανεξαρτήτως παντός άλλου, δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού για δικαιολογητικά μη απαιτούμενα από τη Διακήρυξη (ΣΤΕ 18/2011, ΣΤΕ 19/2011, ΣΤΕ 3703/2010, ΣΤΕ 1616/2008, ΕΑ ΣΤΕ 254/2008 κλπ).

32. Επειδή, σύμφωνα δε με την αρχή της τυπικότητας που διέπει όλους τους δημόσιους Διαγωνισμούς, η παράβαση ουσιωδών διατάξεων της Διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού (Ολομ. ΣΤΕ 2137/1993). Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της Διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους (ΕΛΣυν 1949/2009 Τμήμα VI, ΕΛΣυν Πράξη 115/2008 Τμήμα VI, ΕΛΣυν Πράξη 10/2008 Τμήμα VI, ΕΛΣυν Πράξη 22/2005 Τμήμα VI). Ομοίως, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της

αναθέτουσας αρχής (βλ. C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκ. 25 και C-599/10, SAG ELV Slovenko κλπ, σκέψη 25 και περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ. C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκ. 27). Περαιτέρω, η ρητή παραπομπή της Διακήρυξης σε συγκεκριμένες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις τις καθιστά τμήμα του νομικού πλαισίου που διέπει τη διαγωνιστική διαδικασία, το οποίο δεσμεύει, κατά τα ανωτέρω, τόσο τη Διοίκηση όσο και τους υποψηφίους Αναδόχους που συμμετέχουν σε αυτήν (ΕΛΣυν 1434/2017). Υπό την έννοια αυτή, σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της Διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαϊκού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο Διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της Διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο κοινοτικό (ενωσιακό πλέον) δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕΛΣυν 70/2006). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της Διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του Διαγωνισμού, είτε κατά τη συνολολόγηση της σύμβασης που καταρτίζεται μετά τη διενέργεια του Διαγωνισμού, είτε κατά το στάδιο της εκτέλεσης αυτής, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία και επάγεται ακυρότητα (βλ. IV Τμήμα ΕΛΣυν 70/2003, 105/2002, 78/2001, 4/2001, 85/2000 και VI Τμήμα ΕΛΣυν 78/2007).

33. Επειδή, ειδικότερα, η διαδικασία ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, όπως η τελευταία αντικατέστησε την Οδηγία 2004/17/ΕΚ, περιείχε ωστόσο όμοια με αυτήν ρύθμιση, διέπεται από την αρχή της

διαφάνειας ως βασική προϋπόθεσή της, προς διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων. Σε συνέχεια των ανωτέρω σκέψεων, κατά πάγια αρχή του εθνικού και κοινοτικού δικαίου οι όροι μιας Διακήρυξης πρέπει να ερμηνεύονται αυστηρά. Ωστόσο, η αυστηρή αυτή ερμηνεία και εφαρμογή τους σχετίζεται με τη μονοσήμαντη ερμηνεία των όρων της Διακήρυξης και τη σύστοιχη αυτής αρχή της διαφάνειας, η οποία προϋποθέτει, ότι όλοι οι όροι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του Διαγωνισμού, κατά τρόπο ώστε, αφενός μεν να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και έχοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύσουν με τον ίδιο τρόπο, ώστε κάθε ενδιαφερόμενος αφενός μεν να διαθέτει όλες τις πληροφορίες που του είναι απαραίτητες για να αποφασίσει αν θα μετάσχει ή μη στον προκηρυχθέντα Διαγωνισμό, αφετέρου δε έκαστος ενδιαφερόμενος να έχει, σε περίπτωση συμμετοχής του στο Διαγωνισμό, τις αυτές ακριβώς με τους λοιπούς διαγωνιζόμενους ευκαιρίες κατά το στάδιο προετοιμασίας και υποβολής της Προσφοράς του και εκ τρίτου να παρέχεται στην αναθέτουσα αρχή η δυνατότητα να ελέγξει αν όντως οι προσφορές των διαγωνιζομένων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ. Ράικο Δ., «Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων», Αθήνα-Θεσ/νική, 2014, σελ. 177, υπ' αριθμ. 2/23.07.2014 Κατευθυντήρια Οδηγία της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., ΔΕΚ, απόφαση της 29.4.2004, C- 496/99 P, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκ. 111, πρβλ. και αποφάσεις της 20.9.1988, C-31/87, Beentjes, της 25.4.1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, της 18.10.2001, C-19/00, SIAC Construction Ltd, της 12.12.2002, C-470/99, Universale- Bau AG, της 4.12.2003, C-448/01, EVN AG, WienstrommGmbH, ΣτΕ 311/2006 7μ., 3497/2006, 214-5/2011, 1583/2012, Ολ. ΕΑ 136/2013, ΕΑ 53/2011, σκ. 23). Άλλωστε, όπως παγίως έχει κριθεί η αρχή της ίσης μεταχείρισεως και η υποχρέωση διαφάνειας απαγορεύουν στην αναθέτουσα αρχή να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους οι οποίοι δεν προβλέπονται στην οικεία προκήρυξη (βλ., C-278/14, SC Enterprise

Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 28, και απόφαση Medipac-Καζαντζίδης, C-6/05, EU:C:2007:337, σκέψη 54).

34. Επειδή, οι προσφέροντες πρέπει να τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης, τόσο κατά τον χρόνο που ετοιμάζουν τις προσφορές τους, όσο και κατά τον χρόνο που αυτές αποτιμώνται από την αναθέτουσα αρχή (ΔΕΕ, Απόφαση της 25.04.1996, Υπόθεση C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 54· Αποφάσεις της 27.11.2001, Υποθέσεις C-285/99 και C-286/99, Impresa Lombardini SpA, σκέψη 37· ΔΕΕ, Απόφαση της 19.06.2003, Υπόθεση C-315/01, GAT, σκέψη 73· ΔΕΕ, Απόφαση της 16.12.2008, Υπόθεση C-213/07, Μηχανική, σκέψη 45· ΔΕΕ, Απόφαση της 12.03.2015, C-538/13, eVigilo, σκέψη 33· ΔΕΕ, Απόφαση της 06.11.2014, Υπόθεση C 42/13, Cartiera dell'Adda, σκέψη 44· ΔΕΕ Απόφαση της 24.05.2016, Υπόθεση C-396/14, MT Højgaard A/S, Züblin A/S, σκέψη 37 κλπ).

35. Επειδή, οι προϋποθέσεις συμμετοχής στους Διαγωνισμούς ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, αποτυπώνονται προκειμένου για συμβάσεις κάτω των ορίων, στο Τυποποιημένο Υπεύθυνης Δήλωσης (Τ.Ε.Υ.Δ), το οποίο αποτελεί Υπεύθυνη Δήλωση των οικονομικών φορέων, προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη και παρέχει προκαταρκτική απόδειξη για το ότι ο οικονομικός φορέας: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις που συνεπάγεται υποχρεωτικώς ή μπορεί να έχει ως συνέπεια τον αποκλεισμό του από τη διαδικασία και β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής που έχουν καθοριστεί από την αναθέτουσα αρχή. Ειδικότερα, το Τ.Ε.Υ.Δ παρέχει προαπόδειξη προς τον σκοπό της επιτάχυνσης των διαγωνιστικών διαδικασιών, με βάση το νέο, ενοποιημένο πλέον, νομοθετικό πλαίσιο που εισάγει ο Ν. 4412/2016 και ελάφρυνσης των διαγωνιζομένων από την υποχρέωση προσκόμισης πολυάριθμων πιστοποιητικών και εγγράφων, τα οποία απαιτούνταν από το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς ως προς τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής, ιδίως προς τον σκοπό της διευκόλυνσης της συμμετοχής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και της μείωσης του χρόνου

προετοιμασίας των προσφορών. Σημειώνεται ότι η χρήση του Τ.Ε.Υ.Δ. στις διαγωνιστικές διαδικασίες που διεξάγουν αναθέτοντες φορείς, όπως εν προκειμένω, είναι προαιρετική (υπ' αριθμ. 158/2016 Απόφαση Προέδρου Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (ΦΕΚ Β' 3698/16.11.2016) «Έγκριση "Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης" (Τ.Ε.Υ.Δ.) του άρθρου 79 παρ. 4 του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ Α' 147/08.08.2016), για διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης κάτω των ορίων των οδηγιών», ωστόσο εφόσον ο αναθέτων φορέας επέλεξε, κατά την εκπόνηση των όρων της διακήρυξης, να το συμπεριλάβει στα έγγραφα της σύμβασης, η συμπλήρωση και υποβολή του εκ μέρους των συμμετεχόντων, στην οικεία διαγωνιστική διαδικασία, οικονομικών φορέων, καθίσταται υποχρεωτική.

36. Επειδή, όπως προέκυψε από την επισκόπηση του συνόλου των εγγράφων του φακέλου της υπόθεσης, η προσφεύγουσα προ της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών και με σκοπό την κατάρτιση νόμιμης, πλήρους και σύμφωνης με τους όρους της διακήρυξης, οικονομικής προσφοράς, υπέβαλε στις 10.10.2018 διευκρινιστικό ερώτημα στον αναθέτοντα φορέα, με θέμα: «Διευκρινιστικό Ερώτημα επί της Διακήρυξης με αρ. Πρωτ.: 2364/25-09-2018», το οποίο αναρτήθηκε στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. αυθημερόν, σχετικά με τις απαιτούμενες ώρες εργασίας των φυλάκων και περιπόλου πύλης Τερματικού Σταθμού Κρουαζιέρας και του υπεύθυνου βάρδιας φύλακα Κέντρου Ασφαλείας Λιμενικών Εγκαταστάσεων, καθώς επίσης και για το σύνολο των ωρών νυχτερινής απασχόλησης. Το εν λόγω διευκρινιστικό ερώτημα της προσφεύγουσας, απαντήθηκε από τον αναθέτοντα φορέα, δυνάμει του με αριθμό πρωτοκόλλου 2536/10.10.2018 εγγράφου του, με θέμα: «Διευκρινίσεις για τον Δημόσιο Ανοικτό Ηλεκτρονικό Διαγωνισμό ανάδειξης αναδόχου του έργου «ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΦΥΛΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΟΛΚ Α.Ε.» CPV: 79713000-5, συνολικού προϋπολογισμού 118.750,00 € (πλέον ΦΠΑ), με αρ. πρωτ. Ο.Λ.Κ. Α.Ε. 2364/25-09-2018 και α/α ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΣΗΔΗΣ 64662.», το οποίο αναρτήθηκε στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στις 15.10.2018, οπότε και κατέστη γνωστό το περιεχόμενό του σε όλους τους

συμμετέχοντες και ως εκ τούτου, αναπόσπαστο κομμάτι της διακήρυξης (ΕΑ ΣΤΕ 254/2012, 45/2008, ΣΤΕ 2553/2017, ΔΕΦΑΘ 451/2014 και 437/2013). Στη συνέχεια, σύμφωνα με το από 23 Οκτωβρίου 2018, 1ο Πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου του έργου «ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΦΥΛΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΟΛΚ ΑΕ» αποφασίστηκε ομόφωνα η αποδοχή των προσφορών τόσο της προσφεύγουσας όσο και της παρεμβαίνουσας, κατά το στάδιο αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών. Η προσφεύγουσα, δυνάμει του από 23 Οκτωβρίου 2018 Υπομνήματός της, το οποίο ανήρτησε στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στις 24.10.2018 και πριν την κοινοποίηση σε αυτήν του ανωτέρω πρακτικού, επεσήμανε στον αναθέτοντα φορέα, την ύπαρξη πλημμελειών στην υποβληθείσα προσφορά της παρεμβαίνουσας και δη, την πλήρη απουσία του Τ.Ε.Υ.Δ. από την προσφορά της τελευταίας, παράλειψη, η οποία συνιστά πλημμέλεια που επιφέρει άνευ ετέρου, τον αποκλεισμό της από τον επίμαχο διαγωνισμό, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει στο εν λόγω Υπόμνημά της, αιτούμενη ταυτόχρονα την απόρριψη της προσφοράς της παρεμβαίνουσας. Ακολούθως, η Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού, προέβη στην αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών αμφοτέρων των υποψηφίων και συνέταξε το από 2 Νοεμβρίου 2018, 2ο Πρακτικό, σύμφωνα με το οποίο πρότεινε στο Δ.Σ. του αναθέτοντος φορέα, την κατακύρωση του διαγωνισμού στην παρεμβαίνουσα. Τα ανωτέρω δύο πρακτικά, εγκρίθηκαν από το Δ.Σ. του αναθέτοντος φορέα, δυνάμει της προσβαλλόμενης, με την οποία ανακηρύχθηκε η παρεμβαίνουσα, προσωρινή ανάδοχος του υπό κρίση διαγωνισμού.

37. Επειδή, σχετικά με τον πρώτο λόγο προσφυγής, η προσφεύγουσα επικαλείται ότι είναι πλημμελής η υποβολή του φακέλου των «Δικαιολογητικών Συμμετοχής-Τεχνικής Προσφοράς» εκ μέρους της παρεμβαίνουσας, καθώς δεν έχει υποβληθεί από αυτήν το απαιτούμενο εκ της διακήρυξης Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (Τ.Ε.Υ.Δ.), καθιστώντας τη συμμετοχή της απαράδεκτη, μη νόμιμη και αποκλειστέα, όπως αναλυτικά εκθέτει στις σελ. 8-13 της υπό κρίση Προσφυγής της. Αντίστοιχα, επί του ανωτέρω προβαλλόμενου

πρώτου λόγου προσφυγής, ο Αναθέτων Φορέας στο με αριθμό πρωτοκόλλου 3247/19.10.2018 έγγραφό του με θέμα: «Υπηρεσιακές απόψεις επί προσφυγής εταιρείας .....», το οποίο κοινοποιήθηκε στην Α.Ε.Π.Π. στις 19.10.2018, αναφέρει (παρ. 7 και 8) τα εξής: «[...]. 7. Επί του ανωτέρω υπόμνηματος της συμμετέχουσας εταιρείας, η Επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού, ερμηνεύοντας τις διατάξεις του νόμου 4412/2016, ότι: «οι αναθέτοντες φορείς του Βιβλίου II του ν. 4412/2016, στους οποίους εντάσσεται η ΟΛΚ ΑΕ, δύνανται σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 281, να χρησιμοποιούν το ΤΕΥΔ για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω Βιβλίου, των οποίων η συνολική προϋπολογισθείσα (εκτιμώμενη) αξία είναι κατώτερη από τα όρια των περιπτ. (α) και (β) του άρθρου 235», έκρινε ότι η απαίτηση υποβολής υπεύθυνης δήλωσης που προβλέπεται στο άρθρο 11.1 της διακήρυξης καλύπτει προκαταρκτικά τους λόγους αποκλεισμού που σχετίζονται με ποινικές καταδίκες όπως προβλέπονται στο άρθρο 73 του ν. 4412/2016, και είναι κύριο αντικείμενο του εντύπου ΤΕΥΔ.

8. Υπό αυτό το αιτιολογικό η Επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού έκανε δεκτές και τις δύο διαγωνιζόμενες εταιρείες στο στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών. [...]. Αντίστοιχα, η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται, αναφορικά με τον πρώτο λόγο προσφυγής, ότι η χρήση του Τ.Ε.Υ.Δ. στις διαγωνιστικές διαδικασίες που διεξάγουν αναθέτοντες φορείς, όπως εν προκειμένω, είναι προαιρετική, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 158/2016 Απόφαση του Προέδρου της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (ΦΕΚ Β' 3698/16.11.2016) «Έγκριση "Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης" (Τ.Ε.Υ.Δ.) του άρθρου 79 παρ. 4 του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ Α' 147/08.08.2016), για διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης κάτω των ορίων των οδηγιών», σε συνδυασμό με την παρ. 5 του άρθρου 281, αλλά και την παρ. 5 του άρθρου 79 του Ν. 4412/2016. Επιπρόσθετα, αναφέρει η παρεμβαίνουσα ότι στην παρ. 11.1 της διακήρυξης ουδεμία μνεία γίνεται στο Τ.Ε.Υ.Δ., αλλά απλώς απαιτείται Ενημερωμένη Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/1986 κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 79 του Ν. 4412/2016, ενώ ισχυρίζεται παράλληλα, ότι η αρνητική απάντηση του αναθέτοντα φορέα, στο από 23.10.2018 Υπόμνημα της προσφεύγουσας,

καταδεικνύει ότι η υποβολή του Τ.Ε.Υ.Δ. δεν ήταν απαραίτητη, τουλάχιστον όχι στο στάδιο της αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών των υποψηφίων.

38. Επειδή, ωστόσο, σε πλήρη αντίθεση με τα υποστηριζόμενα από τον αναθέτοντα φορέα, αλλά και στην παρεμβαίνουσα και σύμφωνα με το πλέγμα των διατάξεων που διέπουν τον υπό κρίση διαγωνισμό και το επίμαχο ζήτημα, πρέπει να ειπωθούν τα ακόλουθα. Όπως συνάγεται από τον συνδυασμό των διατάξεων του άρθρου 315, 93, 79 παρ. 2 και 281 παρ. 5 του Ν. 4412/2016, αλλά και των παρ. 10.1 και 11.1 της διακήρυξης, ένας συμμετέχων οικονομικός φορέας, οφείλει να προσκομίσει ενώπιον του αναθέτοντος φορέα, σε έναν δημόσιο διαγωνισμό κάτω των ορίων, κατά την υποβολή της προσφοράς του, την Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 79 παρ. 2 και την εγγύηση συμμετοχής, σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ν. 4412/2016. Τα ανωτέρω δύο στοιχεία είναι τα μόνα που απαιτεί ο νόμος για τη νόμιμη συμμετοχή του υποψηφίου στον διαγωνισμό, αλλά είναι απολύτως υποχρεωτικά να προσκομίζονται, κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του. Η υποβολή της Υπεύθυνης Δήλωσης του άρθρου 79 παρ. 2, δεν είναι στοιχείο της προσφοράς του συμμετέχοντος, το οποίο μπορεί να ζητηθεί κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, σε ύστερο στάδιο, κατά την έννοια του άρθρου 79 παρ. 5 του Ν. 4412/2016, αλλά υποβάλεται υποχρεωτικά με την κατάθεση της προσφοράς του, ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 79 παρ. 2, στοιχ. α)-γ). Η μη υποβολή συνεπώς, της Ενημερωμένης Υπεύθυνης Δήλωσης της παρ. 2 του άρθρου 79, συνιστά αθεράπευτη πλημμέλεια της προσφοράς του υποψηφίου οικονομικού φορέα και οδηγεί σε απόρριψή της, άνευ άλλου τινός. Η δε χρήση του Τ.Ε.Υ.Δ. κατά την παρ. 4 του άρθρου 79, σε συνδυασμό με το άρθρο 281 παρ. 5 του Ν. 4412/2016, αλλά και την υπ' αριθμ. 158/2016 Απόφαση του Προέδρου της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., πράγματι, προβλέπεται κατ' αρχήν ως προαιρετική, εντούτοις, εφόσον, ο αναθέτων φορέας, συμπεριλάβει το Τ.Ε.Υ.Δ., στα τεύχη του

διαγωνισμού, τότε αυτό καθίσταται αυτομάτως, περιεχόμενο της διακήρυξης και η χρήση του από τους συμμετέχοντες φορείς είναι υποχρεωτική. Συνεπώς, ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων, εν προκειμένω, εφόσον ο αναθέτων φορέας, επέλεξε, να συμπεριλάβει με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ΄ της διακήρυξης, υπόδειγμα του Τ.Ε.Υ.Δ., ως αναπόσπαστο τμήμα αυτής, η χρήση του κατέστη υποχρεωτική, επί ποινή αποκλεισμού, για τους υποψηφίους. Ως εκ τούτου, η υποβολή παραδεκτών προσφορών από αυτούς, μπορούσε να γίνει πλέον, μόνο με την υποχρεωτική χρήση του Τ.Ε.Υ.Δ., αφού μοναδική αποδεκτή μέθοδος για τη νόμιμη και προσήκουσα υποβολή της Υπεύθυνης Δήλωσης του άρθρου 79 παρ. 2, ήταν μέσω αυτού. Κατά συνέπεια, δοθέντος ότι η παρεμβαίνουσα δεν προσκόμισε το απαιτούμενο από τη διακήρυξη Τ.Ε.Υ.Δ., αλλά μόνο μία Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/1986 (γεγονός που ουδόλως αμφισβητεί ο αναθέτων φορέας ή η παρεμβαίνουσα), η οποία κατά τα ανωτέρω δεν πληρούσε τους όρους της διακήρυξης, αφού η χρήση του Τ.Ε.Υ.Δ., είχε ήδη καταστεί υποχρεωτική για όλους του συμμετέχοντες, δυνάμει του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Δ΄ της διακήρυξης, ενώ παράλληλα, η προσκόμιση του Τ.Ε.Υ.Δ., ήταν υποχρεωτική κατά την υποβολή της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, χωρίς να μπορεί να υποβληθεί σε μεταγενέστερο στάδιο κατά την έννοια του άρθρου 79 παρ. 5 του Ν. 4412/2016, η προσφορά της κρίνεται πλημμελής, ως παραβιάζουσα την αρχή της τυπικότητας και της ισόπμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων (βλ. παρ. 10.1 και 11.1 της διακήρυξης) και εξ αυτού του λόγου απορριπτέα. Ως εκ τούτου, ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων, ο πρώτος λόγος προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός και αντίστοιχα, να απορριφθεί ο σχετικός λόγος παρέμβασης και οι απόψεις του αναθέτοντος φορέα.

39. Επειδή, σχετικά με τον δεύτερο λόγο προσφυγής, η προσφεύγουσα επικαλείται ότι διαπιστώνονται ουσιώδεις πλημμέλειες ως προς την οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας και ειδικότερα ότι, η οικονομική προσφορά της είναι ασυνήθιστα χαμηλή και μη εξειδικευμένη επαρκώς, αφενός, ως προς τον απαιτούμενο αριθμό εργαζομένων και τις δηλούμενες μέρες και ώρες εργασίας

(υπό Β.1 της προσφυγής), αφετέρου, ως προς την απουσία πλήρους ανάλυσης των πάσης φύσεως αποδοχών και τον μη νόμιμο υπολογισμό των αντιστοιχούμενων στις αποδοχές ασφαλιστικών εισφορών (υπό Β.2) και εκ τρίτου, ως προς το διοικητικό κόστος παροχής υπηρεσιών και την εισφορά υπέρ Ειδικού Λογαριασμού Παιδικών Κατασκηνώσεων (Ε.Λ.Π.Κ.), όπως αναλυτικά εκθέτει στις σελ. 13-25 της υπό κρίση Προσφυγής της. Αντίστοιχα, επί του ανωτέρω προβαλλόμενου δεύτερου λόγου προσφυγής, ο Αναθέτων Φορέας στις προαναφερθείσες απόψεις του, αναφέρει (παρ. 9-14) τα εξής: «[...]. **9.** Στην συνέχεια, η Επιτροπή προέβη στον έλεγχο των οικονομικών προσφορών, κατόπιν του οποίου διαπιστώθηκε ότι οι προσφορές των τριών παραπάνω συμμετεχόντων ήταν σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 12 της διακήρυξης και είχαν ως εξής:

α/α Προμηθευτής Τιμή χωρίς ΦΠΑ

- 1) ..... 90.439,10€
- 2) .....- 81.639,62€

10. Όπως προέκυψε από την ανάλυση των οικονομικών προσφορών οι ως άνω εταιρείες (με α/α 1 και 2 ,του πίνακα 2) του από 2/2-11-2018 πρακτικού της Επιτροπής διενέργειας διαγωνισμού, εμφάνιζαν μισθοδοτικό κόστος 85.272,66€ και 79.475,48€ αντίστοιχα, συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών.

11. Η Επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού, όπως και κατά τον ίδιο διενεργηθέντα διαγωνισμό έτους 2017, ζήτησε από την υπηρεσία της ΟΛΚ Α.Ε, όπως ανατεθεί η εκπόνηση τεχνικής έκθεσης από ανεξάρτητο λογιστικό γραφείο προκειμένου να διαπιστωθεί ο ορθός υπολογισμός των αναφερομένων οικονομικών προσφορών σύμφωνα με τις προβλεπόμενες αποδοχές της «Εθνικής κλαδικής σύμβασης εργαζομένων στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών ασφαλείας».

12. Κατόπιν αυτού, η Επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού, λαμβάνοντας υπόψη, την τεχνική έκθεση του ανεξάρτητου λογιστικού γραφείου σύμφωνα με την οποία το ελάχιστο μισθοδοτικό κόστος εκτέλεσης του έργου, συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών ανέρχεται στο ποσό των 78.179,65€, συνήγαγε ότι οι προσφορές των παραπάνω συμμετεχόντων

εταιρειών στον εν λόγω διαγωνισμό καλύπτουν το ελάχιστο μισθοδοτικό κόστος για την εκτέλεση του έργου, συμπεριλαμβανομένων των αναλογούντων εργοδοτικών εισφορών.

13. Σε συνέχεια των ανωτέρω η επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού, πρότεινε, προς το ΔΣ της Ο.Λ.Κ. Α.Ε., την κατακύρωση του διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου του έργου: «ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΦΥΛΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΟΛΚ ΑΕ», υπέρ της εταιρείας ....., η οποία προσέφερε την χαμηλότερη τιμή.

14. Υπό αυτές τις σκέψεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΛΚ Α.Ε. δυνάμει της εκδοθείσας με αριθμό 4/2018 απόφαση της 14^{ης} συνεδρίασης 22-11-2018 του (ΑΔΑ: 64Δ9469ΗΞ5-ΗΘΒ), τα με αριθμούς 1/23-10-2018 και 2/2-11-2018 πρακτικά της Επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού σχετικά με τα δικαιολογητικά συμμετοχής–τεχνικές και οικονομικές προσφορές και κατακυρώθηκε προσωρινά το αποτέλεσμα του διαγωνισμού για το έργο «ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΦΥΛΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΟΛΚ ΑΕ», υπέρ της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης με την επωνυμία «.....». [...]. Αντίστοιχα, η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται, αναφορικά με τον δεύτερο λόγο προσφυγής, ότι η οικονομική της προσφορά, σε αντίθεση με όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, στην υπό κρίση προσφυγή της, ήταν σύμφωνη με τις επιταγές της διακήρυξης και του άρθρου 68 παρ. 1 του Ν. 3863/2010, καθώς υπέβαλε στον υποφάκελο της οικονομικής της προσφοράς, σε ξεχωριστό αρχείο, όπως απαιτεί η διακήρυξη, υπεύθυνη δήλωση σε εφαρμογή των στοιχείων αρ. 68 του Ν. 3863/2010, ορίζοντας με σαφήνεια, απόλυτη ακρίβεια και πλήρη εξειδίκευση και ανάλυση τον αριθμό των εργαζομένων, τις ημέρες και ώρες εργασίας, τη συλλογική σύμβαση εργασίας, το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές, το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών και κάθε άλλο απαιτούμενο στοιχείο. Σημειώνει δε περαιτέρω η παρεμβαίνουσα ότι, υπέβαλε και σε ξεχωριστό αυτοτελές αρχείο εντός του φακέλου οικονομικής προσφοράς τα στοιχεία του αρ. 68 του Ν. 3863/2010. Τέλος, στις σελ. 10-15 της ασηκθείσας παρέμβασής της, αναλύει την έννοια της

ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, όπως αυτή έχει αποτυπωθεί στη νομολογία του ΔΕΕ και των εθνικών δικαστηρίων, καταλήγοντας ότι στην προκειμένη περίπτωση, ο αναθέτων φορέας, δεν διατύπωσε κατά την αξιολόγηση της οικονομικής προσφοράς αμφοτέρων των υποψηφίων, κάποιον συγκεκριμένο ισχυρισμό περί αδικαιολόγητα χαμηλής προσφοράς της παρεμβαίνουσας και ότι σε κάθε περίπτωση, εφόσον ο αναθέτων φορέας θα διαπίστωνε ότι συνέτρεχε περίπτωση αδικαιολόγητα χαμηλής προσφοράς εκ μέρους της παρεμβαίνουσας, όφειλε να καλέσει αυτήν προς παροχή εξηγήσεων, όπως ρητά ορίζεται στο άρθρο 313 παρ. 1 του Ν. 4412/2016. Ωστόσο, όπως ισχυρίζεται η παρεμβαίνουσα, ο αναθέτων φορέας, ουδόλως σχημάτισε την άποψη ότι η υποβληθείσα εκ μέρους της αναδειχθείσας ως προσωρινής αναδόχου προσφορά ήταν ασυνήθιστα χαμηλή, αλλά ότι αντίθετα όπως βασίμως υποστηρίζει με την προσβαλλόμενη απόφαση, το ελάχιστο μισθοδοτικό κόστος για την εκτέλεση του έργου, συμπεριλαμβανομένου και των αναλογούντων εργοδοτικών εισφορών, ανέρχεται στο ποσό των εβδομήντα οκτώ χιλιάδων εκατόν εβδομήντα εννέα ευρώ και εξήντα πέντε λεπτών (78.179,65 €), όπως προέκυψε και από την τεχνική έκθεση του ανεξάρτητου λογιστικού γραφείου, σύμφωνα με την οποία το ελάχιστο μισθοδοτικό κόστος εκτέλεσης του έργου ήταν μικρότερο από το ποσό των εβδομήντα εννέα χιλιάδων τετρακοσίων εβδομήντα πέντε ευρώ και σαράντα οκτώ λεπτών (79.475,48 €), που αναφέρεται στην οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας. Τέλος, αναφέρει η παρεμβαίνουσα, ότι στο διοικητικό κόστος έχει υπολογίσει τη νόμιμη ετήσια εργοδοτική εισφορά υπέρ Ε.Λ.Π.Κ. για 13 εργαζομένους, ήτοι ποσό διακοσίων εξήντα (260,00 €), ενώ τονίζει ότι αναφορικά με το ποσό που απαιτείται για την έκδοση άδειας από την Λιμενική Αρχή, είναι ένα ζήτημα διοικητικού κόστους που άπτεται της επιχειρηματικής πολιτικής του προσφέροντα και συνεπώς, εφόσον η παρεμβαίνουσα προτίθεται να επενδύσει σε νέες δραστηριότητας προς λιμενικές αρχές, είναι στη διακριτική της ευχέρεια να επωμιστεί το κόστος αδειοδότησής της, το οποίο θα της δώσει πλεονεκτήματα εισόδου στην σχετική αγορά και προς άλλες λιμενικές αρχές στην Ελλάδα, γεγονός που καθιστά προφανές, κατά την παρεμβαίνουσα, ότι η

τελευταία δεν θα μετακυλήσει αυτό το κόστος στο συγκεκριμένο διαγωνισμό, αλλά θα το εντάξει στη γενική της πιστοποίηση και επενδύσεις. Το δε προσδοκώμενο οικονομικό όφελος από την προκειμένη σύμβαση, δεν συναρτάται μόνο με το εργολαβικό κέρδος που έχει υπολογίσει η παρεμβαίνουσα, αλλά και με άλλους παράγοντες που αφορούν τα οικονομικά δεδομένα του ανταγωνισμού που αναπτύσσεται στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων παροχής υπηρεσιών φύλαξης φορέων του Δημοσίου και Ιδιωτικού φορέα και μάλιστα με εξαιρετικά περιορισμένα ποσοστά κέρδους. Ειδικότερα, κατά τους ισχυρισμούς της παρεμβαίνουσας, από την ανάθεση της σύμβασης η ίδια προσδοκά και άλλα οφέλη, όπως το αυτόνομο επιχειρηματικό όφελος που προκύπτει από την ενδεχόμενη συνεργασία με τον αναθέτοντα φορέα, με συνακόλουθο εμπλουτισμό του πελατολογίου της, που την καθιστά εξειδικευμένη σε παροχή υπηρεσιών φύλαξης και σε λιμενικές εγκαταστάσεις. Τα στοιχεία αυτά, επισημαίνει η παρεμβαίνουσα, αποκτούν για την ίδια ιδιαίτερη σημασία, αφού συμβάλλουν στην απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος σε άλλους παρόμοιους διαγωνισμούς, ιδίως από πλευρά απόδειξης της τεχνικής εμπειρίας, ικανότητας και αξιοπιστίας της. Η ενίσχυση του κύκλου των εργασιών της αποτελεί στόχο που ισχύει για κάθε οικονομικό έτος. Υπό τις τρέχουσες δυσμενείς οικονομικές συνθήκες, οι οποίες οδηγούν μεταξύ άλλων τις αναθέτουσες αρχές σε δραστικές μειώσεις της δαπάνης για υπηρεσίες φύλαξης, έχει ιδιαίτερη σημασία η διατήρηση του κερδοφόρου κύκλου εργασιών της παρεμβαίνουσας, δεδομένου ότι, όχι μόνο συμβάλλει στην προστασία των θέσεων εργασίας του προσωπικού, αλλά και επειδή αξιολογείται ως κριτήριο ποιοτικής επιλογής και αξιολόγησης όσων αφορά στη χρηματοοικονομική και πιστοληπτική ικανότητα της παρεμβαίνουσας στους δημόσιους διαγωνισμούς. Τέλος, κλείνοντας την αντίκρουση του δεύτερου λόγου προσφυγής, η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι κατά τη διαμόρφωση της οικονομικής της προσφοράς λήφθηκε σοβαρά υπόψη ότι μέσω της ανάθεσης της σύμβασης, η ίδια θα διαφυλάξει και θα προστατέψει το ανθρώπινο δυναμικό της, με το συνακόλουθο επιχειρηματικό και οικονομικό όφελος.

40. Επειδή, η προσφεύγουσα, με τον δεύτερο λόγο προσφυγής της (υπό Β.1), υποστηρίζει ότι η υποβληθείσα οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας παρουσιάζει ουσιώδεις πλημμέλειες και ειδικότερα, ως προς τον απαιτούμενο αριθμό εργαζομένων και τις δηλούμενες μέρες και ώρες εργασίας, με συνέπεια, να εμφανίζεται ως ασυνήθιστα χαμηλή και μη επαρκώς εξειδικευμένη. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρει χαρακτηριστικά στην υπό κρίση προσφυγή της, η διατύπωση της παρ. 3.2 της διακήρυξης, παρουσίαζε ουσιώδεις αποκλίσεις σε σχέση με τα αναφερόμενα στον πίνακα της σελ. 9 της διακήρυξης για τις ώρες απασχόλησης και τον αριθμό του απασχολούμενου προσωπικού και ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα, όπως ήδη εκτέθηκε ανωτέρω στη σκέψη 36 της παρούσας, υπέβαλε σχετικό διευκρινιστικό ερώτημα προς τον αναθέτοντα φορέα, το οποίο απαντήθηκε από αυτόν, δυνάμει του με αριθμό πρωτοκόλλου 2536/10.10.2018 εγγράφου του, όπως αυτό αναρτήθηκε στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στις 15.10.2018, με την εξής διευκρίνιση: *«Επιβεβαιώνουμε ότι για κάθε άφιξη κρουαζιερόπλοιου απαιτείται η εργασία δώδεκα ωρών ανά πλοίο και ισχύει και για τους 15 προβλεπόμενους ελλιμενισμούς κρουαζιερόπλοιων.»*, ως προς το πρώτο υποβληθέν ερώτημα της προσφεύγουσας και: *«Διευκρινίζεται ότι οι ώρες παραμονής κρουαζιερόπλοιων στον Λιμένα Καβάλας είναι μεταξύ 07:00 και 19:00. Σε περίπτωση που μας ζητηθεί η παραμονή κρουαζιερόπλοιου κατά την διάρκεια της νύχτας τότε η αμοιβή του προσωπικού θεωρείτε ως έκτακτη δαπάνη και θα καλυφθεί όπως προβλέπεται από το άρθρο 3.2 της διακήρυξης.»* επί του δεύτερου ερωτήματος της προσφεύγουσας. Με βάση λοιπόν, τις ανωτέρω διευκρινίσεις του αναθέτοντος φορέα και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 της διακήρυξης, όπως αυτό υιοθετούσε τα προβλεπόμενα στο άρθρο 68 παρ. 1 του Ν. 3863/2010, η προσφεύγουσα κατήρπισε την οικονομική της προσφορά υπολογίζοντας τις εν συνόλω απαιτούμενες ώρες εργασίας προς κάλυψη των απαιτήσεων και αναγκών του έργου και εν συνεχεία, αντιστοιχώντας τις συνολικές ώρες εργασίας με τις ώρες εργασίας εργαζομένου πλήρους απασχόλησης, ούτως ώστε να ανευρεθεί ο απαιτούμενος αριθμός εργαζομένων-φυλάκων για την προσήκουσα εκτέλεση της παρούσας, προκηρυσσόμενης σύμβασης φύλαξης. Προς τούτο, υπέβαλε

στον υποφάκελο της οικονομικής της προσφοράς, σε ξεχωριστό αρχείο, όπως απαιτεί η διακήρυξη, υπεύθυνη δήλωση σε εφαρμογή των στοιχείων αρ. 68 του Ν. 3863/2010 (βλ. συνημμένο ηλεκτρονικό αρχείο στην προσφορά της με τίτλο «003. Υ.Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ»), ορίζοντας με σαφήνεια και απόλυτη ακρίβεια και πλήρη εξειδίκευση και ανάλυση τον αριθμό των εργαζομένων, τις ημέρες και ώρες εργασίας, τη συλλογική σύμβαση εργασίας, το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές, το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών και κάθε άλλο απαιτούμενο στοιχείο. Σημειωτέον δε ότι η προσφεύγουσα υπέβαλε και σε ξεχωριστό αυτοτελές αρχείο εντός του φακέλου οικονομικής προσφοράς τα στοιχεία του αρ. 68 του Ν. 3863/2010 (βλ. συνημμένο ηλεκτρονικό αρχείο στην προσφορά της με τίτλο «002. ΣΤΟΙΧΕΙΑ άρθρου 68»). Συνεπώς, σύμφωνα με τα αναλυτικά αναφερόμενα στα ανωτέρω αρχεία της προσφοράς της προσφεύγουσας, η τελευταία κατέληξε, βάσει των υπολογισμών που αναφέρει και στη σελ. 17 της κρινόμενης προσφυγής της, ότι το γενικό ετήσιο σύνολο ωρών απασχόλησης αντιστοιχεί σε 12.220 ώρες εργασίας, από τις οποίες ακολούθως προκύπτει ότι οι απαιτούμενες ώρες απασχόλησης μηνιαίως είναι 1.018,33 (12.220/12 μήνες), οπότε εξ αυτών συνάγεται ότι απαιτείται αριθμός 5,86 ατόμων για την εκτέλεση των προκηρυσσόμενων εργασιών (1.018,33/173,80 [40 ώρες εργασίας πλήρους απασχόλησης X 4,345 εβδομάδες ανά μήνα=173,80 ώρες που αναλογούν σε φύλακα πλήρους απασχόλησης]) και ως εκ τούτου, το προσφερόμενο μισθοδοτικό κόστος, αντιστοιχεί στο ποσό των νόμιμων αποδοχών 5,86 εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των ασφαλιστικών και λοιπών εισφορών τους. Αντιθέτως, σύμφωνα με όσα βάσιμα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, η παρεμβαίνουσα έχει υποβάλει παντελώς αόριστη οικονομική προσφορά, χωρίς να έχει προβεί σε ουδεμία οικονομική ανάλυση, ούτε σε εξειδίκευση του εκάστοτε υπολογισθέντος στην προσφορά της κόστους, υποβάλλοντας επί της ουσίας οικονομική προσφορά μη συγκρίσιμη και ως εκ τούτου ανεπίδεκτη εκτίμησης και αξιολόγησης. Ειδικότερα, από την υπεύθυνη δήλωση που έχει υποβάλλει με την προσφορά της (βλ. συνημμένο ηλεκτρονικό αρχείο στην προσφορά της με τίτλο «ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ 12.2»), δεν προκύπτει ο τρόπος υπολογισμού του εκ μέρους της προσφερόμενου μισθοδοτικού/εργατικού κόστους, καθώς δεν παρατίθεται παρά μόνο συνολικά, χωρίς ειδικότερη ανάλυση του απασχολούμενου προσωπικού και των ωρών απασχόλησης αυτού, κατά τα ρητά οριζόμενα στις σχετικές διατάξεις της διακήρυξης και στις διευκρινίσεις που δόθηκαν επ' αυτών εκ μέρους του αναθέτοντος φορέα, καθιστώντας εξαιρετικά δυσχερή την επί της ουσίας αξιολόγηση της οικονομικής της προσφοράς. Επί των ανωτέρω ωστόσο, ισχυρισμών της προσφεύγουσας, λεκτέα είναι τα εξής. Όπως ορθά υποστηρίζει και η παρεμβαίνουσα, από το σύνολο της προσφοράς της προκύπτει ότι το προσφερόμενο από αυτήν προσωπικό, δεν αντιστοιχεί σε δεκατέσσερα (14) άτομα, όπως διατείνεται η προσφεύγουσα, στηριζόμενη σε προφανή παραδρομή στην υποβληθείσα υπεύθυνη δήλωση της παρεμβαίνουσας, αλλά σε δεκατρία (13). Επίσης, η προσφεύγουσα όλως αβάσιμα ισχυρίζεται ότι όφειλε η παρεμβαίνουσα, να υποβάλλει σε χωριστό έγγραφο, τα στοιχεία της παρ. 12.2 της διακήρυξης (βλ. άρθρο 68 παρ. 1 του Ν. 3863/2010), αφού κατά τη ρητή διατύπωση της εν λόγω διάταξης, τα στοιχεία αυτά, μπορούν να περιληφθούν στην υποβληθείσα υπεύθυνη δήλωση, όπως και πράγματι έπραξε η παρεμβαίνουσα. Το γεγονός δε ότι προσφεύγουσα, ως εκ περισσού και ενεργώντας με υπερβάλλουσα επιμέλεια, υπέβαλε επιπλέον της υπεύθυνης δήλωσης, τα ανωτέρω στοιχεία και σε χωριστό αρχείο, ουδόλως προκαλεί αντίστοιχη υποχρέωση της παρεμβαίνουσας να πράξει ομοίως. Εντούτοις, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι ο τρόπος που δηλώθηκαν τα απασχολούμενα άτομα και οι αντίστοιχες ώρες απασχόλησής τους, στην υποβληθείσα υπεύθυνη δήλωση της παρεμβαίνουσας, πράγματι δεν είναι επαρκώς εξειδικευμένος και τεκμηριωμένος, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα σύγκρισης και αξιολόγησης των δηλούμενων σε αυτή στοιχείων, κρίνεται βάσιμος. Κατά συνέπεια, ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων, λαμβάνοντας υπόψη ότι πράγματι στην υποβληθείσα υπεύθυνη δήλωση της παρεμβαίνουσας, δεν περιλαμβάνεται επαρκής εξειδίκευση του προσφερόμενου αριθμού εργαζομένων που θα απασχοληθεί από τον αναθέτοντα φορέα για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης, αλλά ούτε και υπάρχει αναλυτική αντιστοίχιση του

προσωπικού με τις δηλούμενες μέρες και ώρες απασχόλησης, κατά τρόπο ακριβή, αναλυτικό και τεκμηριωμένο, καθιστά την οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας, μη συγκρίσιμη και ανεπίδεκτη περαιτέρω εκτίμησης και αξιολόγησης και ως εκ τούτου, απορριπτέα.

41. Επειδή, περαιτέρω, η προσφεύγουσα, με τον δεύτερο λόγο προσφυγής της (υπό Β.2), υποστηρίζει ότι η υποβληθείσα οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας παρουσιάζει ουσιώδεις πλημμέλειες και ειδικότερα, ως προς την απουσία πλήρους ανάλυσης των πάσης φύσεως αποδοχών και τον μη νόμιμο υπολογισμό των αντιστοιχούμενων στις αποδοχές ασφαλιστικών εισφορών, με συνέπεια, να εμφανίζεται ως ασυνήθιστα χαμηλή και μη επαρκώς εξειδικευμένη. Συγκεκριμένα, σε συνέχεια των αιτιάσεων σε βάρος της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, όπως αναπτύχθηκαν στην προηγούμενη σκέψη, η προσφεύγουσα, υποστηρίζει ότι η οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας, όπως αυτή αναλύεται στην υποβληθείσα από αυτήν υπεύθυνη δήλωση (βλ. συνημμένο ηλεκτρονικό αρχείο στην προσφορά της με τίτλο «ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ 12.2»), δεν συμμορφώνεται με τα οριζόμενα στη διάταξη της παρ. 12.1 της διακήρυξης, η οποία ρητά απαιτεί να αναφέρονται με σαφήνεια στην οικονομική προσφορά, η προσφερόμενη τιμή σε ευρώ, στην οποία θα συμπεριλαμβάνονται οι αμοιβές του προσωπικού, οι ασφαλιστικές εισφορές, το κόστος του εξοπλισμού, καθώς και κάθε άλλη δαπάνη που είναι απαραίτητη για την εκτέλεση των εργασιών, σύμφωνα με τον Πίνακα του άρθρου 3 παράγραφο 2 της διακήρυξης. Όπως λοιπόν, εκτέθηκε ήδη στην αμέσως προηγούμενη σκέψη, ο τρόπος που έχει υποβάλλει την ανωτέρω υπεύθυνη δήλωσή της η παρεμβαίνουσα, δεν τεκμηριώνει επαρκώς, τη μέθοδο υπολογισμού, δυνάμει της οποίας προκύπτει το ύψος των εργοδοτικών εισφορών Ι.Κ.Α., ποσού δέκα χιλιάδων εννιακοσίων εξήντα δύο ευρώ και δεκατεσσάρων λεπτών (10.962,14 €), το οποίο προκύπτει από την αντιστοιχία του υπολογισθέντος από την παρεμβαίνουσα, ποσού των πάσης φύσεως νόμιμων αποδοχών, άνευ όμως ουδεμίας περαιτέρω εξειδίκευσης, όπως αναλύει και η προσφεύγουσα στη σελ. 21 της υπό κρίση

προσφυγής της. Ούτε όμως και ο αναθέτων φορέας, με τις προαναφερθείσες απόψεις του δικαιολόγησε επαρκώς την κρίση του, αρκούμενος απλά στο να κάνει αναφορά στην τεχνική έκθεση ανεξάρτητου λογιστικού γραφείου, σύμφωνα με την οποία το ελάχιστο μισθοδοτικό κόστος εκτέλεσης του έργου, συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών ανέρχεται στο ποσό των εβδομήντα οκτώ χιλιάδων εκατόν εβδομήντα εννέα ευρώ και εξήντα πέντε ευρώ (78.179,65 €). Στηριζόμενος αποκλειστικά στην ανωτέρω τεχνική έκθεση και χωρίς επίκληση περαιτέρω στοιχείων, ο αναθέτων φορέας συνήγαγε ότι η οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας πράγματι κάλυπτε το ελάχιστο μισθοδοτικό κόστος για την εκτέλεση του έργου, συμπεριλαμβανομένων των αναλογούντων εργοδοτικών εισφορών. Κατά συνέπεια, ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων, λαμβάνοντας υπόψη ότι πράγματι στην υποβληθείσα υπεύθυνη δήλωση της παρεμβαίνουσας, δεν περιλαμβάνεται επαρκής εξειδίκευση και αντιστοίχιση, κατά τρόπο ακριβή, αναλυτικό και τεκμηριωμένο, των υπολογισθέντων εργοδοτικών εισφορών του Ι.Κ.Α. με τις αναφερόμενες από αυτήν πάσης φύσεως αποδοχές του προσφερόμενου από αυτήν προσωπικού, η οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας καθίσταται μη συγκρίσιμη και ανεπίδεκτη περαιτέρω εκτίμησης και αξιολόγησης και ως εκ τούτου, απορριπτέα.

42. Επειδή, τέλος, η προσφεύγουσα, με τον δεύτερο λόγο προσφυγής της (υπό Β.3), υποστηρίζει ότι η υποβληθείσα οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας παρουσιάζει ουσιώδεις πλημμέλειες, ως προς το υπολογισθέν διοικητικό κόστος παροχής υπηρεσιών και την εισφορά υπέρ Ε.Λ.Π.Κ., με συνέπεια, να εμφανίζεται ως ασυνήθιστα χαμηλή και μη επαρκώς εξειδικευμένη, κατά παράβαση της παρ. 12.2 της διακήρυξης. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, όπως αναλυτικά εκθέτει στις σελ. 22-24 της κρινόμενης προσφυγής της, η οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας αναφέρει γενικά και αόριστα και χωρίς περαιτέρω εξειδίκευση, ένα ποσό πεντακοσίων ευρώ (500,00 €) σαν διοικητικό κόστος παροχής υπηρεσιών και ένα επιπλέον κόστος αναλωσίμων, ποσού εκατό ευρώ (100,00 €), χωρίς να υπολογίζει επιπλέον το

κόστος της ειδικής εργοδοτικής εισφοράς υπέρ Ε.Λ.Π.Κ., ενώ δεν έχει στην κατοχή της κατά το κρίσιμο, παρόν χρονικό στάδιο την απαιτούμενη άδεια παροχής υπηρεσιών ασφαλείας από την οικεία Λιμενική Αρχή, δεδομένο που κατά την προσφεύγουσα, ασκεί επιρροή και στο προβλεπόμενο και υπολογισθέν από την παρεμβαίνουσα, διοικητικό κόστος. Σχετικά δε με τον υπολογισμό του νόμιμου εργοδοτικού κόστους λεκτέα είναι τα εξής. Η υπ' αριθμ. 6/2016 απόφαση της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.), σχετικά με τον υπολογισμό των εύλογου διοικητικού κόστους στους δημόσιους διαγωνισμούς καθαριότητας/φύλαξης, αναφέρει χαρακτηριστικά τα εξής: «[...]. Από τον συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων (ενν. Το άρθρο 68 του Ν. 3863/2010, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 του Ν. 4144/2013), συνάγεται ότι στους διαγωνισμούς για την παροχή υπηρεσιών φύλαξης και καθαριότητας, πρέπει να υπολογίζεται στην οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων οικονομικών φορέων (εργολάβων), πέραν των λοιπών, και ένα εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, του εργολαβικού τους κέρδους καθώς και των αναλωσίμων [...] Με δεδομένο ότι ο νόμος δεν καθορίζει σε κάποια διάταξή του το διοικητικό κόστος που θεωρείται εύλογο στους σχετικούς διαγωνισμούς, δεν κρίνεται σκόπιμο και οι αναθέτουσες αρχές στις διακηρύξεις που συντάσσουν για διαγωνισμούς υπηρεσιών φύλαξης ή/και καθαριότητας να αναγράφουν ως εύλογο συγκεκριμένο ποσοστό διοικητικού κόστους. Και τούτο και λόγω του ότι με τον τρόπο αυτό καθοδηγείται ο ανταγωνισμός, αλλά και διότι «ο προσδιορισμός εύλογου διοικητικού και εργολαβικού κέρδους για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών ανάγεται στον τρόπο άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας της παρεμβαίνουσας η οποία διαμόρφωσε την οικονομική προσφορά της κατά την ελεύθερη κρίση της, αναλαμβάνοντας και το βάρος του επιχειρηματικού κινδύνου κατά τη διαμόρφωση της τιμής της προσφοράς της» (ΔΕΛ 19/2011). Τα κόστη δηλ αυτά εξαρτώνται από την φύση και το μέγεθος της συγκεκριμένης σύμβασης, το μέγεθος, τις συνθήκες οργάνωσης και τις δυνατότητες εκάστου προσφέροντος κλπ. Επιπλέον, με δεδομένο ότι η συντριπτική πλειοψηφία των διαγωνισμών για υπηρεσίες καθαριότητας ή φύλαξης διενεργείται επί τη βάση του κριτηρίου

ανάθεσης αυτού της χαμηλότερης τιμής, οι διαγωνιζόμενες εταιρείες (εργολάβοι) καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια συμπίεσης του λειτουργικού κόστους εκτέλεσης του έργου που αναλαμβάνουν. Φυσικά κατά τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης κατά το άρθρο 8 του ΠΔ 60/07, έχουν εκτιμηθεί από την Αναθέτουσα Αρχή όλες οι σχετικές παράμετροι (εργατικό κόστος, εκτιμώμενο διοικητικό κόστος, αναλώσιμα, εργολαβικό κέρδος κλπ)».

43. Επειδή, ακολούθως, όπως προκύπτει από τα διαλαμβανόμενα στην ανωτέρω απόφαση της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., αλλά και τη σχετική διάταξη του Ν. 3863/2010, καίτοι αναγνωρίζεται πράγματι ο υποχρεωτικός χαρακτήρας του υπολογισμού ενός εύλογου διοικητικού κόστους και μάλιστα σε ξεχωριστό κονδύλι της υποβαλλόμενης προσφοράς του υποψηφίου, στους διαγωνισμούς φύλαξης και καθαριότητας, εντούτοις ο νόμος δεν καθορίζει ένα αντικειμενικό και οριζόντια εφαρμοζόμενο κριτήριο υπολογισμού του εύλογου διοικητικού κόστους. Αντιθέτως, καταλείπει την πρωτοβουλία και τα μέσα υπολογισμού του στον ίδιο τον προσφέροντα, ο οποίος στηριζόμενος σε όλως υποκειμενικά κριτήρια που σχετίζονται με τη φύση και το μέγεθος της σύμβασης, το μέγεθος, τις συνθήκες οργάνωσης και τις δυνατότητες εκάστου προσφέροντος, την επιχειρηματική του πολιτική, κλπ. οφείλει να προβεί στον υπολογισμό του εύλογου διοικητικού κόστους, συμπιέζοντας μάλιστα στους καθαρά μειοδοτικούς διαγωνισμούς, με κριτήριο κατακύρωσης αποκλειστικά την χαμηλότερη τιμή, όπως εν προκειμένω, το λειτουργικό κόστος εκτέλεσης της σύμβασης που αναλαμβάνουν. Κατά συνέπεια, το μοναδικό κριτήριο για την ορθότητα και την αλήθεια των υπολογισμών του κάθε υποψηφίου οικονομικού φορέα, είναι να καθίσταται ελέγξιμο και επαληθεύσιμο από την πλευρά του αναθέτοντος φορέα. Έχει δε κριθεί νομολογιακά ότι στο εργοδοτικό κόστος προστίθεται υποχρεωτικά και το αναγκαίο επιπλέον κόστος παροχής της υπηρεσίας. Τούτο δε ευλόγως, ώστε να αποτρέπεται αφενός η έμμεση καταστρατήγηση της επί ποινή αποκλεισμού της προσφοράς υποχρεώσεως του αναδόχου να προσφέρει τιμή, η οποία καλύπτει πραγματικά και όχι πλασματικά το κόστος των αμοιβών και της ασφάλισεως του προσωπικού και αφετέρου της

επίσης επί ποινή αποκλεισμού πιθέμενης υποχρέωσης του να μην εφαρμόζει πολιτική τιμών κάτω του πραγματικού κόστους (ΕΑ ΣτΕ 1255/2009). Ομοίως έχει κριθεί (ΕΑ ΣτΕ 328/2013 και 198/2013) ότι η οικονομική προσφορά διαγωνιζόμενου σε συμβάσεις υπηρεσιών φύλαξης ή/και καθαριότητας δεν μπορεί, κατά κοινή αντίληψη, να συντίθεται μόνο από το κόστος της μισθοδοσίας του προσωπικού που θα ασχοληθεί στην παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών, αλλά θα πρέπει να περιλαμβάνει και το λειτουργικό (διοικητικό) κόστος, καθώς επίσης και να καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους, ώστε να μην θέτει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σχετικής σύμβασης (ΕΑ ΣτΕ 675/2002, 272/2008, 1257, 1262, 1297 και 1299/2009, 970/2010). Αντίστοιχα, έχει κριθεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΛΣυν 1068/2018) ότι κατά την έννοια των σχετικών διατάξεων, στις διακηρύξεις των δημόσιων διαγωνισμών για την παροχή υπηρεσιών καθαρισμού, ζητείται από τους συμμετέχοντες να εξειδικεύουν στην προσφορά τους τα στοιχεία που συνθέτουν το προσφερόμενο από αυτούς τίμημα (στοιχεία α΄ έως στ΄ της παρ. 1 του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010), ώστε να καθίσταται ελέγξιμο το ύψος της οικονομικής προσφοράς σε σχέση με το αντικείμενο της υπηρεσίας, προκειμένου, ακολούθως, να ελέγχεται από την αναθέτουσα αρχή ότι διασφαλίζονται τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων στις εταιρείες που παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές (ΕΛΣυν Τμ. VI 4712/2015). Επιπλέον, η προαναφερθείσα απόφαση της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., καταλήγει ότι: *«Επομένως, οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαριότητας (και φύλαξης) στην προσφορά τους, κατά την ρητώς εκπεφρασμένη με τις διατάξεις του άρθρου 68 του Ν. 3863/10 βούληση του νομοθέτη, «...πρέπει να υπολογίζουν εύλογο - και κατά συνεκδοχή ελέγξιμο από τις αναθέτουσες αρχές, με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής και τις παρεχόμενες από τις προσφέρουσες εταιρείες εξηγήσεις (πρβλ. ΣτΕ 198/2013, Δ. Εφ. Θεσσαλ. 344/2012), ποσοστό διοικητικού κόστους και εργολαβικού κέρδους» (ΕΛΣυν Τμ. IV 150/2014). Επιπλέον, το κόστος αμοιβής των εργαζομένων επιβάλλεται να μην υπολείπεται του οριζόμενου στην οικεία συλλογική σύμβαση εργασίας ή στην εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας, ενώ το ποσοστό του διοικητικού κόστους*

παροχής των υπηρεσιών των προσφερόντων πρέπει να είναι όχι μηδαμινό, η δε προσφορά θα πρέπει επιπλέον να ενσωματώνει και ένα εύλογο και όχι μηδαμινό ποσοστό αναλώσιμων, εργολαβικού κέρδους καθώς και τις νόμιμες κρατήσεις (ΔεφΘεσσαλ 339/2013).». Όπως άλλωστε προκύπτει συμπερασματικά και από την ίδια την απόφαση της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. αφενός δεν προβλέπεται σε κάποια διάταξη νόμου το εύλογο, αριθμητικά, ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής υπηρεσιών φύλαξης ή/και καθαριότητας και αφετέρου ο προσφέρων οικονομικός φορέας στις περιπτώσεις διαγωνισμών για παροχή υπηρεσιών φύλαξης/καθαριότητας είναι αυτός που υποχρεούται να περιλάβει στην προσφορά του ένα εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους, αναλωσίμων καθώς και εργολαβικού κέρδους, το οποίο θα κρίνεται από την κοινή πείρα και λογική. Εξάλλου, δεν απέδειξε πέραν πάσης αμφιβολίας, η παρεμβαίνουσα με την ασκηθείσα παρέμβασή της, ότι οι υπολογισμοί της για την υποβληθείσα από αυτήν προσφορά σε σχέση με το ελάχιστο νόμιμο εργατικό κόστος, τις προβλεπόμενες νόμιμες κρατήσεις και το εύλογο διοικητικό κόστος ανάληψης της σύμβασης, σε αντίθεση με τα διαλαμβανόμενα στην κρινόμενη προσφυγή, βασίστηκαν στις διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας προς τις οποίες συμμορφώνεται πλήρως η προσφορά της. Κατά συνέπεια, δεν απεδείχθη, όπως υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα στην ασκηθείσα παρέμβασή της και ο αναθέτων φορέας στις απόψεις του, ότι έχει πράγματι συνυπολογίσει και συμπεριλάβει κατ' αναλογία τόσο το ελάχιστο νόμιμο εργατικό κόστος, τις προβλεπόμενες νόμιμες κρατήσεις, την ειδική εργοδοτική εισφορά υπέρ Ε.Λ.Π.Κ., αλλά και το εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους, όπως αναφέρει στις σελ. 14-15 της παρέμβασής της, τα οποία κατά την ίδια, δεν υπολείπονται του προβλεπόμενου νόμιμου κατώτατου εργατικού κόστους, αλλά αρκείται σε μια αόριστη αναφορά ότι έχει συμπεριλάβει στην προσφορά της και την ειδική εργοδοτική εισφορά υπέρ Ε.Λ.Π.Κ., ποσού διακοσίων εξήντα ευρώ (260,00 €), που αντιστοιχεί στο προσφερόμενο από αυτήν προσωπικό δεκατριών (13) εργαζομένων (πρβλ. και ΔεφΑθ 248/2018). Ως εκ τούτου, δεν μπορεί αν συναχθεί με βεβαιότητα η συμμόρφωση της προσφοράς της με τις διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας.

44. Επειδή άλλωστε, όπως ήδη αναφέρθηκε ανωτέρω, στο αυτό συμπέρασμα συνηγορεί και η ίδια η απόφαση της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., η οποία αναφέρει ότι ο αναθέτων φορέας οφείλει να λαμβάνει υπόψη του την τρέχουσα περίοδο δημοσιονομικής κρίσης αλλά και το ότι το εργοδοτικό όφελος δεν είναι πάντα δυνατόν να αποτιμηθεί χρηματικά μέσα στα στενά όρια μιας οικονομικής προσφοράς, με την επιφύλαξη ότι πρέπει να προσκομίζονται από τις διαγωνιζόμενες εταιρείες εμπειριστατωμένα στοιχεία, τα οποία να ερείδονται σε συγκεκριμένα δεδομένα, ώστε να εξαχθεί μια ασφαλής αξιολογική κρίση (ΔεφΘεσσαλ 873/2012). Συνεπώς δεν θα έπρεπε να συνιστά επαρκή δικαιολογία από μόνη της, για μηδαμινές λειτουργικές δαπάνες ή ασήμαντα ποσά κέρδους, η επίκληση της οικονομικής κρίσης ούτε το ότι κριτήριο κατακύρωσης του διαγωνισμού είναι η χαμηλότερη τιμή (ΔεφΠειρ 50/2013 (Ασφ.), ΕΑ ΣτΕ 1079/2009), όπως ισχυρίζεται αβάσιμα η παρεμβαίνουσα. Πρέπει λοιπόν, ο αναθέτων φορέας να προβαίνει σε ουσιαστική και όχι τυπική διερεύνηση του εύλογου διοικητικού κόστους και του προσδοκώμενου εργολαβικού κέρδους, όπως αυτό αποτυπώνεται στο περιεχόμενο των προσφορών των υποψηφίων οικονομικών φορέων και εν προκειμένω, της παρεμβαίνουσας. Σύμφωνα άλλωστε με πάγια νομολογιακή προσέγγιση, όπως εκτέθηκε και ανωτέρω στη σκέψη 43, το εργολαβικό κέρδος δεν δύναται να θεωρηθεί εύλογο μόνο όταν αυτό είναι σχεδόν μηδενικό και δεν αφήνει κανένα περιθώριο κέρδους, κατά τρόπο ώστε να θέτει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σχετικής συμβάσεως (ΕΑ ΣτΕ 675/2002, 272/2008, 1257, 1262, 1297 και 1299/2009, 970/2010). Περαιτέρω, όπως έχει νομολογηθεί εκτός του ότι με τη διακήρυξη του διαγωνισμού δεν ορίζεται ένα προκαθορισμένο ποσό ή κάποιο ελάχιστο αποδεκτό ποσοστό διοικητικού κόστους, ο προσδιορισμός έστω και μικρού σχετικά διοικητικού κόστους, για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών ανάγεται στον τρόπο άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας της παρεμβαίνουσας, η οποία διαμόρφωσε την οικονομική της προσφορά κατά την ελεύθερη κρίση της, αναλαμβάνοντας και το βάρος του επιχειρηματικού κινδύνου κατά τη διαμόρφωση της τιμής της προσφοράς της και δεν παραβιάζει άνευ ετέρου τους κανόνες του ανταγωνισμού. Εξάλλου, το γεγονός ότι κάποιος

διαγωνιζόμενος έχει καταρτίσει την οικονομική του προσφορά κατά τρόπο, που ενδεχομένως δεν συμπίπτει με τον τρόπο που αξιολογεί την προσφορά του άλλος ανταγωνιστής του, χωρίς όμως να αποκλίνει από τις διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, γεγονός που σε κάθε περίπτωση, δεν αποδείχτηκε από την υποβληθείσα οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας εν προκειμένω, δεν σημαίνει άνευ άλλου τινός ότι η προσφορά καθίσταται απορριπτέα, καθόσον η διαφοροποίηση, επ' ωφελεία του προσφέροντας, του τρόπου υπολογισμού του κόστους, ανάγεται στην ευχέρεια που διαθέτουν οι διαγωνιζόμενοι να οργανώνουν κατά τρόπο θεμιτό την επιχειρηματική τους δραστηριότητα για την κάλυψη των απαιτήσεων της διακήρυξης και να διαμορφώνουν κατάλληλα την οικονομική τους προσφορά, ενόψει μάλιστα και της φύσεως του διαγωνισμού, ως διαδικασίας της οποίας η έκβαση εξαρτάται ή επηρεάζεται ουσιαδώς από το ύψος των οικονομικών προσφορών (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 272/2008).

45. Επειδή, κατά συνέπεια, όπως προέκυψε από τα ανωτέρω εκτεθέντα, η προσφεύγουσα με τον δεύτερο λόγο (υπό Β.3) της κρινόμενης προσφυγής της, δεν αιτιολόγησε πλήρως και επαρκώς κατά την κρίση του Κλιμακίου, τους λόγους, ενόψει των οποίων διαπίστωσε πλημμέλεια στην υποβληθείσα οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας. Αντιθέτως, η τελευταία υποστήριξε βάσιμα, ότι οδηγήθηκε σε τέτοιο βαθμό στη συμπίεση του εργολαβικού ανταλλάγματος που προσδοκά από την ανάληψη της εν λόγω σύμβασης, βάσει υποκειμενικών κριτηρίων, τα οποία ωστόσο κρίνονται αρκούντως επαληθεύσιμα και υποστηρίξιμα ως προς την ορθότητα και την αλήθεια τους, ενώ ο έλεγχος της σκοπιμότητας εφαρμογής των συγκεκριμένων κριτηρίων εκ μέρους της προσφεύγουσας, εκφεύγει των άκρων ορίων της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής. Ομοίως, όπως υποστήριξε και η ίδια η παρεμβαίνουσα, αλλά εν μέρει συνομολόγησε και ο αναθέτων φορέας, η παρεμβαίνουσα δεν παραβίασε τις διατάξεις για τα κατώτατα νόμιμα όρια του διοικητικού κόστους στο πλαίσιο της υποβληθείσας από αυτήν οικονομικής προσφοράς. Δεδομένης δε και της θέσης που λαμβάνουν τα ελληνικά δικαστήρια κατά την κρίση τους

περί του εύλογου εργολαβικού κέρδους, υπό το πρίσμα της προσέγγισης ότι δεν υπάρχει ένα αντικειμενικό κριτήριο ούτε ορίζεται ρητά ποιο περιθώριο κέρδους κρίνεται εύλογο αντικειμενικά και για απροσδιόριστο αριθμό συμβάσεων, ο αναθέτων φορέας περιορίζεται αποκλειστικά στον έλεγχο των κριτηρίων που επιλέχθηκαν από τον προσφέροντα οικονομικό φορέα, μόνο για την απόδειξη της επαλήθευσης και της αλήθειας των στοιχείων που δηλώθηκαν με την προσφορά του. Δεν μπορεί όμως σε καμία περίπτωση, ο αναθέτων φορέας να υπεισέλθει σε αξιολογικές κρίσεις επί παραδείγματι περί των επιχειρηματικών επιλογών, ενός συγκεκριμένου οικονομικού φορέα, εντός των πολύ συγκεκριμένων πλαισίων της κατά περίπτωση διεξαγωγής ενός διαγωνισμού, με απολύτως προσδιορισμένα δεδομένα, καθώς κάτι τέτοιο θα υπερέβαινε τα άκρα όρια της ευχέρειας που εκ του νόμου του αναγνωρίζεται (ΕλΣυν Τμ. Ν 24/2015, 32/2015 και 150/2014). Λαμβάνοντας τέλος υπόψη, ότι ακόμα και ένα πολύ μικρό περιθώριο κέρδους, όπως υποστηρίχθηκε από την παρεμβαίνουσα, δεν συνιστά αφεαυτού λόγο και αιτία αποκλεισμού της προσφοράς της, κατά την κρίση του Κλιμακίου δεν προέκυψε από τον ενδεδειγμένο έλεγχο των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, ότι συντρέχει περίπτωση παραβίασης των διατάξεων του νόμου και της διακήρυξης εκ μέρους της παρεμβαίνουσας ως προς το εύλογο διοικητικό κόστος παροχής των υπηρεσιών της και άρα απόρριψης της προσφοράς της εξ αφορμής αυτού του λόγου. Κατά συνέπεια, οι περί του αντιθέτου προβαλλόμενοι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας (υπό Β.3) δεν αποδείχθηκαν βάσιμοι, καθώς υπεισέρχονται σε αξιολογικές κρίσεις για τις επιχειρηματικές επιλογές που οδηγούν σε συμπίεση του εργολαβικού κέρδους εκ μέρους της, τις οποίες ούτε ο αναθέτων φορέας μπορεί να επικαλεστεί, καταρρίπτονται άνευ άλλου τινός και ως εκ τούτου, κρίνονται απορριπτέοι.

46. Επειδή τέλος, σχετικά με τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας για παραβίαση εκ μέρους της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας του άρθρου 313 του Ν. 4412/2016 σχετικά με τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές πρέπει να ειπωθούν τα ακόλουθα. Αναφορικά με τις ασυνήθιστα χαμηλές

προσφορές, στην υπ' αριθμ. 6/2016 απόφαση της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., ορίζεται ότι: «*Επομένως η Αναθέτουσα Αρχή (εφεξής Α.Α.), αν κρίνει ότι μια προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, δεν πρέπει να αποδεχθεί χωρίς επαρκή αιτιολόγηση από τον προσφέροντα, ως νόμιμα όλα τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν, ιδίως με την αιτιολογία ότι ο προσδιορισμός του διοικητικού κόστους και του εργολαβικού κέρδους ανάγεται στον τρόπο άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας των εταιρειών παροχής υπηρεσιών καθαριότητας ή φύλαξης, και οι οποίες, ως εκ τούτου, μπορούν κατά την ελεύθερη ανέλεγκτη από την εκάστοτε αναθέτουσα αρχή κρίση τους, να διαμορφώνουν τα εν λόγω στοιχεία. Τουναντίον οφείλει να καλέσει τον προσφέροντα να αιτιολογήσει το ασυνήθιστα χαμηλό της προσφοράς του, άλλως υπερβαίνει τα άκρα όρια της διακριτικής της ευχέρειας (ΕλΣυν Τμ. IV 24/2015, 32/2015 και 150/2014). Και βέβαια, η Α.Α. οφείλει να εξετάσει, αν, υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες της διενεργούμενης διαγωνιστικής διαδικασίας, το προσφερόμενο ποσοστό διοικητικού κόστους από τον διαγωνιζόμενο, είναι εύλογο, εις τρόπον ώστε να καλύπτονται στοιχειωδώς οι λειτουργικές ανάγκες εκτελέσεως της υπό σύναψιν συμβάσεως και να μην καθίσταται αυτή ζημιογόνος (ΕΑ ΣτΕ 187/2013 και 198/2013).*», η οποία καταλήγει στο συμπέρασμα ότι σε κάθε περίπτωση που η αναθέτων φορέας διαπιστώσει ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, οφείλει να καλέσει εγγράφως τον διαγωνιζόμενο να αιτιολογήσει το ασυνήθιστα χαμηλό της προσφοράς του, και αν κρίνει, ενόψει των υποβληθεισών εξηγήσεων και υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες της διενεργούμενης διαδικασίας, ότι οι εξηγήσεις αυτές είναι ανεπαρκείς, να την απορρίψει ως απαράδεκτη. Εξάλλου, όπως έχει νομολογηθεί (ΣτΕ 3439/2014) στους διαγωνισμούς καθαριότητας/φύλαξης, η προσφορά δεν απορρίπτεται αν ο διαγωνιζόμενος επικαλεσθεί και αποδείξει ενώπιον του αναθέτοντος φορέα ότι, ως εκ του τρόπου οργανώσεως της επιχείρησής του ή άλλων, ενδεχομένως, παραγόντων, δικαιολογείται το αναφερόμενο στην προσφορά του ύψος του διοικητικού κόστους. Εν πάση περιπτώσει, αν ο αναθέτων φορέας κρίνει, ενόψει και των υποβληθεισών εξηγήσεων, ότι, το αναφερόμενο στην προσφορά του διαγωνιζομένου κόστος δεν είναι εύλογο, η προσφορά απορρίπτεται. Η κρίση αυτή του αναθέτοντος

φορέα ως προς το εύλογο ή μη του διοικητικού κόστους υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο. Τέλος, όπως έχει κρίνει σε πρόσφατη απόφασή του και το Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕλΣυν Τμ. Μειζονος 7μελούς σύνθεσης 804/2018, με την οποία επικυρώθηκε η ορθότητα της κρίσης της 47/2018 απόφασης του VI Τμήματος), εφόσον η προσφορά μιας εταιρείας φαίνεται *prima facie* ασυνήθιστα χαμηλή, ο αναθέτων φορέας όφειλε να καλέσει την ως άνω εταιρεία να παράσχει εξηγήσεις-διευκρινίσεις για τη σοβαρότητα και βιωσιμότητα της προσφοράς της και να προσκομίσει τα αναγκαία δικαιολογητικά στοιχεία. Ως εκ τούτου δε, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 313 του Ν. 4412/2016 (διάταξη αντίστοιχη του άρθρου 88 που αφορά τις αναθέτουσες αρχές), προέβη στον αποκλεισμό της εταιρείας αυτής, χωρίς προηγουμένως να της δοθεί η δυνατότητα να παράσχει τις ως άνω διευκρινίσεις.

47. Επειδή εν κατακλείδι, όπως έχει κριθεί σχετικά από τη νομολογία, ο υπολογισμός στις προσφορές ενός εύλογου ποσοστού διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους οφέλους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων, αποσκοπεί στην αναλυτική περιγραφή του κόστους παροχής των υπηρεσιών, ούτως ώστε να είναι ελέγξιμο το ύψος της οικονομικής προσφοράς σε σχέση με το αντικείμενο της υπηρεσίας. Σε αντίθεση, ωστόσο, προς το κόστος αμοιβής του προσωπικού, που είναι δυνατόν να προσδιορίζεται επακριβώς με βάση αντικειμενικά δεδομένα, το διοικητικό κόστος, το κόστος αναλωσίμων και το εργολαβικό κέρδος αποδίδονται αναγκαστικά με ορισμένη ελαστικότητα και πρέπει να εκτιμηθούν από την αναθέτουσα αρχή ως εύλογα, προκειμένου η προσφορά να θεωρηθεί αποδεκτή. Η κρίση αυτή της αναθέτουσας αρχής ελέγχεται ως προς την τήρηση των άκρων ορίων της διακριτικής της ευχέρειας, σύμφωνα και με τα δεδομένα της κοινής πείρας (ΕλΣυν Τμ. VI 1664/2012, 1725/2012, 143, 150, 159/2014). Τούτο διότι η εν λόγω οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας, ως προς το διοικητικό κόστος, το εργολαβικό όφελος και τα λοιπά έξοδα εμφανίζεται εξ αντικειμένου ως υπερβολικά χαμηλή, με συνέπεια να καθίστατο επιβεβλημένη η κλήση της προσωρινής αναδόχου και ήδη παρεμβαίνουσας, από τον

αναθέτοντα φορέα για την παροχή διευκρινίσεων. Συνεπώς, ο τελευταίος κρίνοντας ότι η εν λόγω προσφορά είναι αποδεκτή και παραλείποντας να καλέσει την παρεμβαίνουσα προς αιτιολόγηση των προαναφερθέντων στοιχείων, υπερέβη τα άκρα όρια της διακριτικής του ευχέρειας (ΕλΣυν Τμ. IV 24/2015, 218/2014). Στην προκειμένη όμως περίπτωση, πέραν των όσων ήδη εκτέθηκαν αναλυτικά ανωτέρω σχετικά με τη στάση του αναθέτοντος φορέα και την αντιμετώπιση από τη νομολογία των περιπτώσεων που έχει υποβληθεί από έναν οικονομικό φορέα μία ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η προσφορά της προσωρινής αναδόχου και παρεμβαίνουσας, πράγματι εμφανίζει στοιχεία ασυνήθιστα χαμηλής κατά την έννοια του άρθρου 313 του Ν. 4412/2016, γεγονός που οδήγησε στην ανακήρυξή της ως προσωρινής αναδόχου σε βάρος της προσφεύγουσας. Επομένως, μπορεί να υποστηριχθεί βάσιμα ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας, είχε εξ αρχής υποβληθεί στον διαγωνισμό με σημαντική απόκλιση προς τα κάτω ως προς την τελική προσφερόμενη από αυτήν τιμή, ώστε να θεωρείται ότι παραβιάζει τους κανόνες του υγιούς ανταγωνισμού, με σκοπό αθέμιτα να θέσει εκτός διαγωνιστικής διαδικασίας τις υπόλοιπες προσφορές και δη την προσφορά της προσφεύγουσας. Κατά συνέπεια, ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων αυτός ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας σε βάρος της υποβληθείσας προσφοράς της παρεμβαίνουσας κρίνεται ως νόμω και ουσία βάσιμος και πρέπει να γίνει δεκτός.

48. Επειδή, κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος προσφυγής υπό Β.1, Β.2 και Β.3 κρίνεται νόμω και ουσία βάσιμος και πρέπει να γίνει δεκτός στο σύνολό του και αντίστοιχα να απορριφθεί ο σχετικός λόγος παρέμβασης και οι απόψεις του αναθέτοντος φορέα.

49. Επειδή, κατ' ακολουθίαν πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή.

50. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016).

51. Επειδή, πρέπει να απορριφθεί η ασκηθείσα παρέμβαση.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την Προδικαστική Προσφυγή.

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. 4/22.11.2018 Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Λ.Κ. Α.Ε. (Απόσπασμα του Πρακτικού της υπ' αριθμ. 14^{ης}/22.11.2018 συνεδρίασης) (ΑΔΑ 64Δ9469ΗΞ5-ΗΘΒ), δυνάμει της οποίας εγκρίθηκαν ομόφωνα το από 23 Οκτωβρίου 2018 1ο Πρακτικό και το από 2 Νοεμβρίου 2018 2ο Πρακτικό, της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου του έργου «ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΦΥΛΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΟΛΚ ΑΕ», κατά το μέρος που η Επιτροπή κατακύρωσε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού στην εταιρεία με την επωνυμία «.....».

Απορρίπτει την ασκηθείσα παρέμβαση.

Ορίζει την επιστροφή στην προσφεύγουσα του παραβόλου, ποσού εξακοσίων ευρώ (600,00 €).

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 17 Ιανουαρίου 2019 και εκδόθηκε στις 28 Ιανουαρίου 2019 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Αριθμός Απόφασης: 99/2019

Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου

Νικόλαος Λιακασίδης